

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program Učení s úsměvem

.....
Mgr. Veronika Rensová,
ředitelka školy

Obsah:

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
2.1. Úplnost a velikost školy	5
2.2. Charakteristika pedagogického sboru	7
2.3. Dlouhodobé projekty	8
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
3.1. Zaměření školy	11
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	15
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	18
3.5. Začlenění průřezových témat	19
4. Učební plán	22
4.1. Tabulace učebního plánu	24
4.2. Poznámky k učebnímu plánu	24
5. Učební osnovy	25
5.1. Jazyk a jazyková komunikace	25
5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk, OVO ...	25
5.1.1.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk ...	34
5.1.2. Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk, OVO	45
5.1.2.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk	52
5.2. Matematika a její aplikace	59
5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika, OVO	59
5.2.1.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika	65
5.3. Informační komunikační technologie	75

5.3.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika, OVO	75
5.3.1.1.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	
	Informatika	78
5.4.	Člověk a jeho svět	80
5.4.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu člověk a jeho svět, OVO	80
5.4.1.1.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka.....	88
5.4.1.2.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda ...	99
5.4.1.3.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda	107
5.5.	Umění a kultura	110
5.5.1.	Charakteristika vzdělávacího předmětu Hudební výchova, OVO	111
5.5.1.1.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova	
	.....	114
5.5.2.	Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova, OVO	119
5.5.2.1.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná	
	výchova	123
5.6.	Člověk a zdraví	129
5.6.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova, OVO	129
5.6.1.1.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova	
	.....	136
5.7.	Člověk a svět práce	150
5.7.1.	Charakteristika učebního předmětu Praktické činnosti, OVO	150
5.7.1.1.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Praktické činnosti	
	.....	158
5.8.	Etická výchova	165
5.8.1.	Charakteristika Etické výchovy	165
5.8.1.1.	Vzdělávací obsah Etické výchovy.....	167
6.	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	170
6.1.	Pravidla pro hodnocení žáků	170

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

UČENÍ S ÚSMĚVEM

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola Vendolí, okres Svitavy
Adresa školy: Vendolí 138, 56914 Vendolí
Ředitelka školy: Mgr. Veronika Rensová
IČ: 70942137
IZO: 002 506475
RED-IZO: 600099938
Telefonní číslo: +420 461 545 725
e-mail: zsvendoli@centrum.cz
WWW stránky: zsvendoli.edupage.org

Zřizovatel:

Název: Obec Vendolí
Adresa: č.p. 103, 569 14 Vendolí
Starosta: Vladimír Buchta
Telefonní číslo: +420 461 545 795
E-mail: obec.vendoli@bezdrat.net
WWW stránky: www.obec-vendoli.cz

Platnost programu od: 1. 9. 2013

Aktualizováno: 1. 2. 2016, 1. 9 2016, 29. 8. 2018, 26. 8. 2020, 26. 8. 2021

Platnost od: **1. 9. 2021**

Školská rada projednala dne: 14. 9. 2021

Pedagogická rada projednala dne: 26. 8. 2021

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Vendolí je příspěvkovou organizací Obce Vendolí. Jedná se o malotřídní školu s pěti postupnými ročníky ve třech třídách, poskytujeme pouze 1. stupeň základního vzdělávání. Ročníky spojujeme dle aktuálního počtu žáků ve škole. Školu navštěvují místní žáci, kteří do školy docházejí nebo dojíždějí. Kapacita školy je 90 žáků. Při škole je oddělení školní družiny s kapacitou 30 žáků.

Naše škola se nachází uprostřed malé obce Vendolí v okrese Svitavy. Obec s osobitým rázem leží asi 4 kilometry jihozápadně od Svitav podél silnice na Hradec nad Svitavou. V těsné blízkosti naší školy se nachází mateřská škola, kostel, obecní úřad. Před budovou školy je autobusová zastávka. V obci pracují různé spolky a občanská sdružení - jako TJ Sokol Vendolí, No Řekni!?, OS Bonanza, záchraná stanice Zelené Vendolí, Obecní knihovna Vendolí, Střelecký klub, Chovatelé. Se všemi těmito organizacemi účinně spolupracujeme. Pro tělesnou výchovu využíváme také hřiště TJ Sokol Vendolí.

Nedaleko základní školy je Mateřská škola Zdravíčko, kde se stravují naši žáci a zaměstnanci školy.

Budova ZŠ ve Vendolí je dvoupodlažní, v přízemí je umístěna tělocvična, školní družina, šatna, pracovna výtvarné výchovy s dobře vybavenou knihovnou. V prvním patře jsou tři kmenové třídy, ředitelna, sborovna, kabinet na školní pomůcky, archiv a plynová kotelna. Na obou podlažích jsou oddělená sociální zařízení pro chlapce i pro dívky.

Rozsáhlé půdní prostory využíváme jako sklad. Ke škole patří zahrada s hřištěm určená pro žáky školy a všechny občany Vendolí, dále pro pořádání společných akcí s účastí zákonných zástupců a veřejnosti. V prostorách zahrady školy je vybudováno pískové volejbalové hřiště a venkovní učebna.

Za školou je zbudované hřiště na fotbal a ostatní míčové hry pro žáky i veřejnost. Zahrada je také zaplněna hracími prvky pro děti na odpočinek, relaxaci a protažení, které jsou hojně využívány v hodinách, ve ŠD i veřejností. Před školou je nově vybudovaná bezpečná a upravená prostranství, kde zastavují linkové autobusy. Škola je tak přirozeným centrem obce, chodí sem cvičit a trénovat nejrůznější složky z obce.

V prostorách 1. třídy mají žáci k dispozici učebnu výpočetní techniky s připojením na internet. Ve všech třídách je k dispozici interaktivní tabule, klavír, pianino a klávesy. Samozřejmostí jsou i CD přehrávače. Také ve sborovně mají vyučující k dispozici počítač

a klidné zázemí pro svoji práci. V ředitelně, sborovně a počítačové učebně jsou umístěny kopírky, scanner a tiskárny, laminátory, řezačka, které mohou pedagogové využívat.

Ve vybavení školy jsou čtyři notebooky, tablet a digitální fotoaparát. V ředitelně je počítač připojený na internet s barevnou tiskárnou. Ve škole funguje i bezdrátové připojení na internet.

Ve všech místnostech určených pro výuku je nový výškově stavitelný nábytek. Pro jazykovou výuku slouží nástěnné tabule /Stiefel/, soubory obrazů a kartiček DIDA do výuky ČJ, MA, PRV, VL, PŘ a INF výukové programy. Školní družina má televizi, DVD a CD přehrávač.

Žákům poskytujeme po celý den pitný režim. Třídíme odpad do barevně odlišených nádob, elektroodpad, plasty a baterie, použitý olej z domácností, prázdné tonery z tiskáren.

Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou ve Svitavách, v Ústí nad Orlicí, Speciálně pedagogickým centrem v Poličce a zájmovými organizacemi v obci. Žáci školy se pravidelně zúčastňují akcí pořádaných OÚ Vendolí a podílejí se na kulturním programu – Den matek, Vítání občánků, Den seniorů, Adventní koncerty. Na přání zřizovatele je pronajímána bezplatně tělocvična různým složkám v obci.

Pro zákonné zástupce jsou pravidelně pořádány třídní schůzky o dění ve škole, prospěchu a chování žáků. Učitelé mají stanové konzultační hodiny, ve kterých mohou zákonní zástupci individuálně přijít. Pedagogové jim poskytují základní informace o škole a informují je o studijních výsledcích žáků. Škola zákonné zástupce informuje o dění v žákovských knížkách, poskytováním tištěných měsíčních informací, na vývěsce před budovou, v tisku a na svých internetových stránkách. Pro zákonné zástupce a jejich děti pořádáme pravidelná víkendová setkávání (Putování rodným krajem) a zák. zástupci nám také velmi pomáhají při našich akcích jako je ples školy, karneval, branný den, výlety apod.

Při Základní škole Vendolí pracuje Školská rada, která je pětičlenná. Schází se pravidelně k projednání záležitostí spadajících do její kompetence.

Spolupracujeme s Policií ČR, Záchrankou ve Svitavách a dalšími složkami záchranného sboru v oblasti prezentace jejich práce a v rámci prevence nevhodného chování a prevence školní neúspěšnosti. Ředitelka školy každoročně zpracovává Výroční zprávu.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Kolektiv tvoří ředitelka školy, tři učitelky, vychovatelka školní družiny a dvě asistentky pedagoga. Kolektiv školy je věkově různorodý a vzájemně se dobře doplňuje. Naším cílem je zajistit stálé prohlubování kvalifikace dalším vzděláváním v oboru předmětů 1. stupně. Zaměřujeme se na jazykové vzdělávání, počítačovou gramotnost a využívání moderních digitálních technologií, na čtenářskou a matematickou gramotnost, prevenci školní neúspěšnosti i sociálně patologických jevů, na spolupráci se školami v okolí obce a ve Svitavách v rámci projektů, které jsou podpořeny z EU. Všichni pedagogové jsou každoročně proškoleni v oblasti ochrany při mimořádných událostech a v první pomoci. Ředitelka má ukončené kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení.

Škola vytváří vhodné podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání žáků:

To se zejména projevuje ve :

- zdravém prostředí učeben a ostatních prostor školy dle platných norem (odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostor);
- dodržování zákazu kouření, pití alkoholu ve škole a okolí v budově a areálu školy;
- ochranou žáků před úrazy;
- výrazným označením všech a částí využívaných prostorů; pravidelná kontrola zařízení z hlediska jejich bezpečnosti;
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře či jiné speciální služby, praktická dovednost učitelů poskytovat první pomoc;
- vytvářením pohody přátelského prostředí, zdravého partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy a mezi zákonnými zástupci žáků;
- vzděláváním propojeným s každodenním životem – osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti;
- ochranou žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy;
- spoluúčastí žáků na vzdělávání a životě školy;
- včasné informovanost žáků a zákonných zástupců žáků o věcech dění uvnitř školy i mimo ni;
- respektem k potřebám jedince a jeho osobním problémům.

Při vytváření dobrých podmínek pro život školy zvažujeme:

- potřeby žáků a učitelů;
- kvalitu, funkčnost a estetičnost prostředí ve škole;
- optimalizaci sociálních vztahů;
- efektivitu vzdělávání žáků a dosahování osobního maxima každého žáka;
- realizaci zájmových činností;
- spolupráci se všemi účastníky a partnery vzdělávacího a výchovného procesu.

2.3. Dlouhodobé projekty

Naše škola se v rámci projektů zapojuje do mezinárodní spolupráce. Další projekty jsou uvedeny v měsíčních plánech a jsou vybírány dle aktuální situace.

Jarní pobyt dětí v přírodě - Žáci plní velké množství dílčích úkolů, učí se orientaci v jízdách řádech, poznávají přírodu, navštěvují historická místa, okolní farmy a záchrané stanice, velký důraz je kladen na sportovní vyžití žáků. Dochází k rozvíjení teoretických znalostí – z prvouky, vlastivědy, přírodovědy, ale i z matematiky a českého jazyka.

Třídnické hodiny - Celoroční projekt zaměřený na rozvoj dobrého třídního a školního klimatu po návratu žáků po Covid-19.

Kufr plný knih - Celoroční projekt zaměřený na rozvoj dětského čtenářství a gramotnosti je realizovaný v městské knihovně ve Svitavách. Je určen pro žáky třetího a čtvrtého ročníku, kdy si žáci mohou vybrat pro sebe jednu ze třech knih.

Dílna čtení – Celoroční projekt zaměřený na rozvoj dětského čtenářství a gramotnosti je realizovaný v naší školní knihovně, programem v městské knihovně ve Svitavách, v Muzeu. Podporujeme projekt s názvem Celé Česko čte dětem a účastníme se mezinárodního projektu Záložka do knihy spojuje národy. Organizujeme i nákupy knih pro žáky formou katalogů (Fragment, Mladá fronta...). Žáci si od druhého ročníku vedou čtenářský deník, kde zapisují povinnou i volitelnou četbu a seznamují spolužáky se zajímavými knihami i kulturními aktivitami. A je vedena hodina týdně s názvem dílny čtení v rámci literární výchovy. Žáci dochází číst dětem v MŠ Zdravíčko.

Branný den – jednodenní akce ve spolupráci se střelci ve Vendolí,. Projekt je vždy zaměřen na zdravý pohyb v přírodě, tělesnou zdatnost a zručnost. Žáci se seznamují se způsobem života lidí v různých historických obdobích, způsobem obživy, stavbou lidských sídel, životem v rodinách, rodech a skupinách. Jsou nuceni spolupracovat v týmech, překonávat nejrůznější překážky a omezení.

Dopravní hřiště – zde se zaměřujeme na aplikování znalostí v oblasti dopravních předpisů a chování v silničním provozu. V rámci tohoto programu pravidelně navštěvujeme dopravní hřiště a zařazujeme dopravní výchovu do výuky a do činností ve školní družině.

Lidové tradice – jednodenní, zaměřené na přípravu oslav svátků, výroba dárků, návštěva muzea či divadla. Vyvrcholením je vánoční besídka a Den otevřených dveří spojený s výstavou žákovských prací.

Zpracování odpadů - projekt zaměřený na sledování výskytu odpadů v obci a jejich monitorování, třídění, využití, spolupráce se Sběrným dvorem v obci. Jsme zapojeni do projektu *Recyklohraní aneb Uklid'me si svět*.

Projekt EU – operační programy vzdělávání pro konkurenceschopnost, formou inovace, individualizace či dalšího vzdělávání pedagogů.

Slavnost Slabikáře – jedná se slavnostní ceremoniál předávání Slabikáře čtenářům z 1. třídy, doprovodným programem je ukázková hodina čtení pro budoucí prvňáčky (předškoláky z mateřské školy).

Besedy se zajímavými osobnostmi – Pro tyto besedy jsou vybíráni lidé, kteří seznámí žáky se svými životními zkušenostmi, které by mohli žáky zajímat, vztahují se k učivu, anebo se jedná o osobnosti z blízkého okolí našich žáků.

Zdravé zuby a Veselé zoubky - Jedná se projekt ochrany a podpory zdraví. Pomocí tohoto projektu se snažíme působit na žáky, aby pečovali o své zuby systematicky a dlouhodobě.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Škola nabízí rodinné klidné prostředí, laskavý přístup a vstřícný přístup. Ve svém vzdělávacím programu **Učení s úsměvem** zaměřuje na žáka jako individualitu, na zdravou komunikaci, vzájemné respektování, upevňování školního klima, na zapojení žáků do kulturního dění v obci ve spolupráci s ostatními složkami v obci (společenskými organizacemi, institucemi.) Snažíme se vytvářet atmosféru vzájemného porozumění a spolupráce. Usilujeme o podnětání zájmů žáků, chuti poznávat, získávat informace, přemýšlet o nich, řešit problémy.

Jednotlivé vzdělávací obory jsou naplňovány ve vyučovacích předmětech. Snažíme se individuálně vnímat každého žáka, jeho možnosti, potřeby. Zajistit mu vhodné zázemí a podmínky pro radostné, činnostní a spokojené poznávání a osvojování znalostí, dovedností a návyků, které povedou k celoživotnímu učení. Vycházíme z poznatků, že: v základním

vzdělání jde o to, aby si žáci osvojili základní poznatky o životě kolem sebe, které dokážou v životě uplatnit. Snažíme sledovat trendy ve školství průběžným vzděláváním pedagogů a studiem odborné literatury.

Naše zásady jsou:

- kvalita vzdělávání není určována jen množstvím osvojených poznatků, ale mírou jejich propojenosti a použitelnosti pro běžný život;
- hodnocení výsledků vzdělávání je postavené na průběžném hodnocení činnosti žáka, na ověřování schopnosti řešit problémy a na celkovém rozvoji jeho osobnosti;
- vedeme žáky ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti, učíme je, že trvalých vědomostí a dovedností lze nabýt jen na základě vlastní aktivní činnosti a přístupu k učení;
- školní vzdělávací program je přizpůsoben žákovi na míru za účasti velkého množství podpůrných pomůcek, zohlednění osobnosti žáka, jeho potřeb v rámci individuálního rozvoje;
- ve škole je kladen důraz na podpora utváření zdravých vztahů k budování pozitivního klimatu třídy a školy.

Školní vzdělávací program Učení s úsměvem byl doplněn podle požadavků RVP ZV s platností od 1. 9. 2016.

Tyto změny se týkají:

- a) V charakteristice ŠVP v textu, který popisuje zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- b) V charakteristice ŠVP v textu, který popisuje zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.
- c) V Učebním plánu ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura úpravy počtu hodin. Vzdělávací obsah předmětu se nezměnil, proto nemusely být učební osnovy z tohoto důvodu měněny.
- d) Učební osnovy byly doplněny očekávanými výstupy OVO RVP ZV ve třetím a v pátém ročníku a také výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které budou postupně zapracovávány do plánů pedagogické podpory a IVP na doporučení ŠPZ u nově vyšetřených žáků po 1. 9. 2016.

3.1. Zaměření školy

Školní vzdělávací program Učení s úsměvem nezaměstnává jednostranně rozum a paměť žáků, ale působí také na jejich vůli, logické uvažování a na rozvoj osobnostních vlastností. Školní vzdělávací program Učení s úsměvem je založen na rozvíjení schopností žáků a seznamování s pracovními metodami a postupy. Osvojování těchto metod a postupů vede k tomu, aby je žáci uměli uplatnit v životě a naplňuje tak cíle celoživotního vzdělávání.

Žáci se seznamují s principy a zákonitostmi jevu na základě kroků určených učitelem. Manipulací s předměty a pomůckami si žáci osvojují praktické zkušenosti a poznávají, k čemu by měl nový poznatek sloužit. Učivo je procvičováno na případech každodenního života.

V průběhu vzdělávacího procesu je žák veden k sebekontrolě, sebehodnocení a samostatnému rozhodování. Učí se spoléhat na sebe i pracovat ve skupině, být zodpovědný za svou práci a spolupracovat navzájem v různorodých skupinách.

Učení metodou objevování učí žáky pokládat otázky, které jsou dokladem toho, že žák o poznatech přemýšlí, hledá vysvětlení, snaží se mu porozumět a na otázku najít správnou odpověď.

Další zásadou při učení je možnost individualizace – každý žák dostává možnost daný problém řešit vlastním způsobem, na základě zkušeností a již osvojených poznatků. Učitel pozná, do jaké míry žák učivo už zvládl, žák si uvědomí, co se učí a co už umí. Učitel i žák tak získávají poznatky pro zpětnou vazbu.

Žák dostává možnost obhajoby svého řešení, přemýšlí tak o své práci, může ji srovnávat s prací ostatních spolužáků a může si uvědomit i jiné možnosti řešení problému.

K základním pracovním metodám patří metody aktivizující, zejména metody problémové a projektové, metody názorně demonstrační, slovní, zejména dialogické, metody samostatné práce, skupinové práce, tvořivé práce s učebnicí, pracovním sešitem, knihami, didaktickými pomůckami a hrami, moderními počítačovými programy na PC nebo na interaktivní tabuli.

Při osvojování nových poznatků je dbáno na to, aby nové učivo vycházelo z učiva předešlého, nové představy byly zařazovány do představ starších, poznatky na sebe navazovaly a navzájem se rozvíjely.

Školní vzdělávací program Učení s úsměvem vede k rozvoji dětského čtenářství. Žák se učí vyhledávat dílčí poznatky v literatuře, vytváří si pozitivní vztah ke čtení na základě

práce s knihou a dalšími zdroji. Školní knihovna je dobře vybavena novými knihami z Projektu EU- Internacionalizace výuky.

Mezi základní cíle školy patří:

- Osvojit si strategii učení a získat motivaci pro celoživotní vzdělávání
- Tvořivě myslet, snažit se řešit problémy, vyhledávat poznatky z různých zdrojů
- Rozvíjet dětské čtenářství a formovat pozitivní vztah k literatuře
- Naučit se komunikovat s ostatními
- Respektovat odlišnosti spolužáků pocházejících z odlišného sociálního nebo jazykového prostředí, žáka se SVP
- Spolupracovat a respektovat práci a potřeby vlastní i ostatních.
- Zodpovídat za svoje jednání a chování poznat své reálné možnosti, věřit si
- Hodnotit práci svoji i druhých
- Rozvíjet a chránit svoje duševní i fyzické zdraví a naučit se aktivně odpočívat

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Vzděláváním svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu k řešení problémů. Základní výchovné a vzdělávací strategie, jejichž uplatňování vede k naplňování klíčových kompetencí:

- Podněcování žáků k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
- Vedení žáků k všestranné, otevřené a účinné komunikaci, k toleranci a ohleduplnosti.
- Motivování žáky k celoživotnímu učení.
- Rozvíjení u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- Vytváření v žácích potřebu projevat pozitivní city, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.
- Rozvíjení vnímavosti a citlivému vztahu k lidem, prostředí a přírodě.
- Učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, psychické a sociální zdraví a být za ně zodpovědný.

- Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Mezi základní strategie patří naplňování klíčových kompetencí, které představují souhrn vědomostí, dovedností a návyků, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají a lze je získat vždy jen jako výsledek procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat celý vzdělávací obsah ve škole.

V etapě základního vzdělávání realizujeme následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Kompetence sociální personální

Kompetence občanské

Kompetence pracovní

Kompetence k učení:

- začleňujeme práci s textem a čtení s porozuměním, k vyhledávání informací,
- zařazujeme sebehodnocení; rozvíjíme individuální přístup k žákům,
- podporujeme tvořivost žáků při aktivní samostatné práci,
- vedeme žáka k pochopení učiva,
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení,
- snažíme se vnímat a aktivně zjišťovat vzdělávací potřeby jednotlivých žáků,
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k plánování učiva a činností,
- rozvíjíme učení v souvislostech, ne izolovaná data, ale vytváříme u dětí ucelený obraz,
- vedeme žáka k zodpovědnosti za svá rozhodnutí,

- klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost,
- umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k tomu, aby odpovídal celou větou, formuloval učivo v logickém sledu, shrnul své myšlenky,
- podporujeme a rozvíjíme stručné a jasné vyjadřování,
- učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů,
- vedeme žáky k ověření správnosti svého řešení,
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu,
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce,
- vedeme žáky k vlastnímu formulování otázek.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na kterých se žáci spolupodíleli,
- vedeme žáky k opoře sebedůvěry a možnosti seberealizace,
- podněcujeme diskusi žáků k danému tématu, ve skupině, ve dvojici,
- vedeme žáky k naslouchání, prozkoumávání názorů, lišících se od jejich vlastních.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení,
- vyžadujeme od žáků dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech,
- vedeme žáka k používání pracovních návodů a postupů i v různých pracovních podmínkách
- zařazujeme různé formy práce – individuální, skupinová, párová

Kompetence občanské:

- ve výuce odrážíme společenské i přírodní dění
- podporujeme žádoucí chování žáků,
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím a mezilidskými vztahy.

3.3. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, zákonných zástupců, pedagogů a školského poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace Informovaného souhlasu (IS) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

IS sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. IS má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími o:

- metodách práce s žákem
- způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností.
- výchovný poradce stanoví termín přípravy IS, organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů.

Minimální doporučená úroveň, bude na základě doporučení školského poradenského pracoviště rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a spolupráce s PPP v Ústí nad orlicí a ve Svitavách.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno :

- výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost (výchovnou poradkyní je učitelka)
- metodikem prevence sociálně patologických jevů (je učitelka)
- třídními učiteli žáků, kteří mají potřebné studium, účastní se školení
- do činnosti ŠPP se budou zapojovat i speciální pedagogové a asistenti pedagoga ve spolupráci s PPP v Ústí nad Orlicí a ve Svitavách

Vzhledem k tomu, že jsme malotřídní škola, podílejí se na činnosti ŠPP v podstatě všichni pedagogičtí pracovníci.

Postup:

- Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola IS. Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti).
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu.

Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola nebo školské zařízení žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského pracoviště a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Charakter vzdělávacích potřeb žáka, pro kterého určen druhý až pátý stupeň podpůrného opatření, je ovlivněn zejména aktuálním zdravotním stavem žáka, opožděným vývojem, odlišným kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami žáka, problémy v počáteční schopnosti učit se a připravovat se na školní práci, nadáním, specifickými poruchami učení a chování, oslabením sluchových nebo zrakových funkcí, řečovými vadami, oslabením dorozumívacích schopností, poruchami autistického spektra s různými obtížemi, nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka a dalšími specifiky, která vyžadují využívání individuálního přístupu ke vzdělávacím potřebám žáka.

Před zahájením poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka.

Školské poradenské pracoviště při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb žáka vychází z:

- charakteru obtíží žáka, které mají dopad na jeho vzdělávání;
- speciálně-pedagogické, případně psychologické, diagnostiky za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka;
- informovaného souhlasu;
- informací poskytnutých žákem nebo zákonným zástupcem žáka;

- podmínek školy, ve které se žák vzdělává;
- posouzení zdravotního stavu poskytovatelem zdravotních služeb nebo jiným odborníkem je-li to třeba;

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dle doporučení školského poradenského pracoviště a přiznaného stupně podpory budou podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami využívána zejména v těchto oblastech:

a) v oblasti metod výuky:

- v respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků;
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi;
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu;
- respektování pracovního tempa žáků, individualizace výuky a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů.

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky;
- zapojení asistenta pedagoga,
- využívání skupinové výuky;
- postupný přechod k systému kooperativní výuky;
- změna zasedacího pořádku,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče a pedagogické intervence

Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován pedagogickými pracovníky školského poradenského zařízení.

Pedagogická intervence slouží k podpoře přípravy žáků na vzdělávání, k podpoře vzdělávání předmětů, ve kterých žák selhává, případně k posílení strategií učení. Tyto záležitosti budou řešeny vždy v souvislosti s konkrétním žákem.

d) v oblasti hodnocení žáků:

Učitelé využívají různých forem hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáků. Vyučující se snaží vyhledávat činnosti, ve kterých může být žák úspěšný. Hodnocení vždy musí zohledňovat sociální kontext, ve kterém probíhá, a směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání. Hodnocení vychází z doporučení ŠPP. Podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení).

3. 4. Vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně a žáků nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace IS a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka mimořádně nadaného žáka.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka.

Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle zaznamenaná do školní matriky.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků mohou být:

- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,

- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- obohacování vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů, projektů,
- příprava a účast na soutěžích, nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy problémů současného světa a stávají se významnou nedílnou součástí základního vzdělání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitost pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata jsou zařazována formou návaznosti na učivo, integrované výuky, formou projektů, při akcích školy či besedách.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů

a hodnotového systému. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

I. Osobnostní a sociální výchova

Název tematického okruhu	Ročníky				
	1.	2.	3.	4.	5.
sociální rozvoj:					
A) Poznávání lidí		PRV			
B) Mezilidské vztahy	TV				
C) Komunikace				ČJ	
D) Kooperace a kompetence			TV		
morální rozvoj:					
E) Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				PČ	
F) Hodnoty, postoje, praktická etika					ČJ
osobnostní rozvoj:					
G) Rozvoj schopností poznávání	PRV				
H) Sebepoznání a sebepojetí			PRV		
I) Seberegulace a sebeorganizace				TV	
J) Psychohygiena					TV
K) Kreativita			PČ		

II. Výchova demokratického občana

Název tematického okruhu	Ročníky				
	1.	2.	3.	4.	5.
A) Občanská společnost a škola			PRV		
B) Občan, občanská společnost a stát				VL	
C) Formy participace občanů v politickém životě					VL

D) Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	
---	--	--	--	----	--

III. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Název tematického okruhu	Ročníky				
	1.	2.	3.	4.	5.
A) Evropa a svět nás zajímá					VL
B) Objevujeme Evropu a svět					VL
C) Jsme Evropané					VL, AJ

IV. Multikulturní výchova

Název tematického okruhu	Ročníky				
	1.	2.	3.	4.	5.
A) Kulturní diference		PRV			
B) Lidské vztahy	PRV				
C) Etnický původ					AJ
D) Multikulturalita					AJ
E) Princip sociálního smíru a solidarity		PRV			

V. Environmentální výchova

Název tematického okruhu	Ročníky				
	1.	2.	3.	4.	5.
A) Ekosystémy				PŘ	
B) Základní podmínky života			PRV		
C) Lidské aktivity a problémy životního prostředí					VL
D) Vztah člověka a prostředí					PŘ

VI. Mediální výchova

Název tematického okruhu	Ročníky				
	1.	2.	3.	4.	5.
Receptivní činnosti:					
A) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ	
B) Interpretace vztahu mediálních sdělení					ČJ
C) Stavba mediálních sdělení					INF
D) Vnímání autora mediálních sdělení				ČJ	
E) Fungování a vliv médií ve společnosti					INF
Produktivní činnosti:					
F) Tvorba mediálního sdělení				VL	
G) Práce v realizačním týmu					VL

4. Učební plán

Výuka českého jazyka, matematiky, prvouky, vlastivědy a přírodovědy probíhá co nejvíce samostatně, maximálně ve dvou spojených ročnících v kmenové třídě. Výchovy a praktické činnosti jsou vyučovány v pracovních a v tělocvičnách. Anglický jazyk se snažíme individualizovat tak, aby výuka nebyla spojena s jiným předmětem.

Začátek výuky je stanoven na 8.00 hodin, nejdéle v 8:45, délka jednotlivých vyučovacích hodin je vždy 45 minut. Přestávky trvají 10 minut. Hlavní přestávka po druhé vyučovací hodině trvá 20 minut. Při výuce je využíváno školního zvonění.

Dopolední vyučování trvá minimálně 4 vyučovací hodiny a maximálně 6 hodin, potom žáci odcházejí na oběd, do školní družiny nebo domů.

Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na období:

1. období – 1. - 3. ročník
2. období – 4. - 5. ročník

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou na konci 5. ročníku závazné a na konci 3. ročníku orientační.

Učivo je v pojetí ŠVP pro základní vzdělávání chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů a představuje závazný výčet témat, námětů a činností, které škola nabízí všem žákům k osvojení.

Obsah učiva ŠVP je rozpracovaný do jednotlivých ročníků. Žáci mají dostatek příležitostí aktivně se podílet na vlastním vzdělávání, samostatně se projevovat, nové vědomosti získávat vlastní činností, úkoly řešit na základě propojování se situacemi ze života. Touto cestou mohou dosahovat všech klíčových kompetencí stanovených v RVP ZV.

Vzdělávací obsah je rozdělen do sedmi vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově příbuznými vzdělávacími obory – vyučovacími předměty.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory - vyučovací předměty	Zkratky předmětů
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk, Anglický jazyk	ČJ, AJ
Matematika a její aplikace	Matematika	MA
Informační a komunikační technologie	Informatika	INF
Člověk a jeho svět	Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda	PRV, PŘ, VL
Umění a kultura	Hudební výchova, Výtvarná výchova	PŘ
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	VL
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	PČ

Další zkratky, které jsou použity v textu:

- MV** – Mezipředmětové vztahy
- OVO** – Očekávané výstupy oboru
- PT** – Průřezová témata
- EV** – Etická výchova
- DV** – dramatická výchova
- FAV** – Filmová/audiovizuální výchova
- TPV** – Taneční a pohybová výchova

4.1. Tabulace učebního

Tabulace učebního plánu – od školního roku 2017/ 2018

podle upraveného RVP k 1. 9. 2016

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Min. časová dotace	Skutečnost Disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8/1	9/2	8/2	8/1	8/2	33	41/8
	Anglický jazyk	-	-	4/1	3	3	9	10/1
Matematika a její aplikace	Matematika	5/1	5/1	5/1	5/1	5/1	20	25/5
Informační komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	1/0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	12	14/2
	Přírodověda	-	-	-	2	2/1		
	Vlastivěda	-	-	-	2	2/1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	5/0
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1		7/0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10/0
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	5 /0
Průřezová témata							P	
Disponibilní časová dotace		2	3	4	2	5	16	16
Celkový týdenní počet hodin maximum týdně		20	21	25	26	26	118	

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán vychází z podmínek výuky na malotřídní škole. Rozvrh hodin je stanoven s ohledem na realizaci výuky dvou ročníků v jedné třídě.

Je-li předmět posílen o disponibilní hodiny, tak je to v plánu vyznačeno lomítkem (za lomítkem je počet disponibilních hodin z daného počtu hodin ve vyučovacím předmětu).

Vyučovací předmět Český jazyk a Anglický jazyk vycházejí ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk využívá disponibilní hodiny. Preferujeme a klademe důraz na výuku anglického jazyka, a to z důvodu převažujícího zájmu ze strany žáků a zákonných zástupců. Cizí jazyk je od školního roku 2016/17 ve 3. roč. posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, využívá rovněž disponibilní hodiny. Informatika je zařazena v učebním plánu pro 5. ročník. Disponibilní hodiny využívá i Vlastivěda a Přírodověda v pátém ročníku.

Tělesná výchova především ve 3. a 4. ročníku je realizována také formou plaveckého výcviku v rozsahu 20 lekcí.

5. Učební osnovy

V rámci 1. stupně je vzdělávací obsah předmětů členěn na:

- 1. období (1. – 3. ročník)
- 2. období (4. a 5. ročník)

1. stupeň – povinné předměty

5.1. Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková

sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Český jazyk a Anglický jazyk.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk má v 1. ročníku komplexní charakter, od 2. do 5. ročníku je rozdělen do tří složek.

a) OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU:

- KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
- JAZYKOVÁ VÝCHOVA
- LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Ve výuce se obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Vyučující mohou využívat pro výuku vlastnoručně vyrobené DUM, zpracované čtenářské dílny pro jednotlivé ročníky z projektu Internacionalizace výuky i doplňující materiály z Metodického portálu RVP.

V KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÉ VÝCHOVĚ se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení písemná i ústní, plynule číst s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, respektovat základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), volit vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích, v mluveném projevu si postupně osvojovat komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog), reprodukovat obsah přiměřeně složitého sdělení, rozlišovat spisovnou a nespisovnou výslovnost a dbát na svoji vlastní správnou výslovnost, zvládat hygienické návyky spojené s psaním, psát správné tvary písmen a číslic, psát věcně i formálně správně přiměřeně náročná sdělení a komunikační žánry (adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, vypravování, přihláška, dotazník), sestavit osnovu vyprávění a na jejím základě vytvořit přiměřený mluvený nebo písemný projev.

V JAZYKOVÉ VÝCHOVĚ se žáci učí rozlišovat zvukovou a grafickou podobu jazyka, pracovat se slovní zásobou, poznávat stavbu slov, slovní druhy a tvary slov, rozlišovat větu

jednoduchou a souvětí, seznamují se se základy lexikálního, morfologického a syntaktického pravopisu (i/y po obojetných souhláskách, koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých, shoda přísudku s podmětem). V Jazykové výchově jsou žáci vedeni k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem jasného, srozumitelného a přehledného vyjadřování. Český jazyk se tak stává nástrojem získávání většiny informací i předmětem poznávání.

V LITERÁRNÍ VÝCHOVĚ se žáci učí poznávat prostřednictvím četby a poslechu základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé práce s textem. Patří sem přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, výtvarný doprovod textu. Žáci se postupně seznamují se základními literárními pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání). Žáci dospívají k takovým poznatkům prožitkům, které mohou ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

b) ČASOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

1., 3., 4. a 5. roč.	8 hodin/ 2 h disponibilní
2. roč.	9/ 2 h disponibilní

c) ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

1. ročník látka není rozdělena na jednotlivé hodiny

2. ročník :

6 h jazyková výchova

1 h komunikační a sloh. v.

2 h literární výchovy

3., 4., 5. ročník :

5 h jazyková výchova

1 h komunikační a sloh. v.

2 h literární výchova

Činnosti :

Dílny čtení, Celé Česko čte dětem, nabídka katalogů knížek, Návštěva školní knihovny, Městské knihovny ve Svitavách, Místní knihovny, Záložka do knihy spojuje národy. Ukázková hodina čtení pro budoucí prvňáky. Čtení dětem v MŠ.

1. ročník– pasování na čtenáře, Slavnost Slabikáře Od 2. ročníku vedení Čtenářského deníku a Dílen čtení

Společné strategie směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- klademe důraz na správné vnímání a chápání různých jazykových sdělení
- věnujeme pozornost nácviku plynulého čtení s porozuměním a nácviku kultivovaného a obsahově i gramaticky správného písemného projevu
- volíme vhodné verbální i nonverbální prostředky v běžných komunikačních situacích
- používáme vhodné vyučovací pomůcky, učebnice, literaturu různých žánrů přiměřenou věku a zájmům žáků, audiovizuální techniku, jazykové příručky, slovníky, tabule gramatických přehledů
- volíme různé formy výuky kromě běžné vyučovací hodiny - návštěvy knihovny, divadelní a filmová představení, čtenářské besedy
- sledujeme úroveň vyjadřování žáků a vedeme je ke zkvalitnění jazykového projevu
- věnujeme se práci s chybou a vede žáky k postupné autokorekci
- klademe důraz na pozitivní motivaci žáka

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly, které podporují žákovu samostatnost při hledání optimálního řešení problému pomocí vlastního úsudku
- nepředkládáme hotové poznatky, ale vede žáky k samostatnému objevování zákonitostí a pravidel daného jevu s ohledem na věk a schopnosti žáků
- rozvíjíme u žáků prostřednictvím práce s textem schopnost analytického a logického myšlení, postihování shod a rozdílů, třídění, zobecnění
- posilujeme u žáků schopnost využívat vlastních zkušeností z četby, filmové a divadelní tvorby pro děti
- podporujeme pokusy o samostatné literární projevy

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákovi vyjádřit vhodným způsobem svůj názor a stejně vhodně reagovat na názory jiných
- navozujeme modelové situace, které vedou žáky k postupnému osvojení komunikačních žánrů, ústních i písemných forem společenského styku

- využíváme ročníkových i celoškolských projektů k posílení komunikace mezi žáky třídy a školy - např. podporuje zájem žáků o školní noviny

Kompetence sociální a personální

- uplatňujeme individuální přístup k žákům nadaným i k žákům s poruchami učení
- navozujeme situace, kde je možné uplatňovat práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření a respektování pravidel práce v týmu se zaměřením na specifika malotřídní školy
- sledujeme chování žáků a netoleruje hrubé a vulgární projevy
- podporujeme přátelskou a vstřícnou atmosféru ve třídě
- posilujeme sebedůvěru žáka
- vytváříme takové situace, aby každé dítě zažilo pocit úspěchu

Kompetence občanské

- respektujeme věkové, intelektuální, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- aktivně zapojujeme žáky do kulturního dění ve škole, městě, kraji, účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích
- podporujeme u žáků kladný vztah k mateřskému jazyku nejen jako k prostředku komunikace, ale i jako ke kulturnímu dědictví našeho národa

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním kvalitní přípravy na výuku
- vyžadujeme dodržování hygienických a zdravotních zásad při čtení a psaní
- dbáme na postupnou automatizaci pracovních návyků - příprava pomůcek, udržování jejich dobrého stavu
- kontrolujeme samostatnou práci žáka a posiluje v něm pocit zodpovědnosti za odvedenou práci.

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

I. Osobnostní a sociální výchova

C) Komunikace je zařazeno do 4. ročníku v předmětu Český jazyk.

F) Hodnoty, postoje, praktická etika je zařazeno do 5. ročníku v předmětu Český jazyk

VI. Mediální výchova

- A) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení je zařazeno do 4. ročníku v předmětu Český jazyk
- B) Interpretace vztahu mediálních sdělení je zařazeno do 5. ročníku v předmětu Český jazyk
- D) Vnímání autora mediálních sdělení je zařazeno do 4. ročníku v předmětu Český jazyk

Očekávané výstupy oboru (OVO) v RVP ZV

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- ČJL-3-1-010 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- ČJL-3-1-011 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči pravidelné dýchání
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
- ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
- ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- ČJL-5-1-010 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

- ČJL-3-2-06** spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ČJL-3-2-07** rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- ČJL-3-2-08** odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-2-01p** rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p** rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p** tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p** rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p** píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-2-01** porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ČJL-5-2-02** rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ČJL-5-2-03** určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ČJL-5-2-04** rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ČJL-5-2-05** vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ČJL-5-2-06** odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ČJL-5-2-07** užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ČJL-5-2-08** píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- ČJL-5-2-09** zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-2-03p** pozná podstatná jména a slovesa
- ČJL-5-2-06p** dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ČJL-5-2-08p** rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
  - seřadí slova podle abecedy
  - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
  - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
  - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
  - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
  - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.1.1.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk

1. ročník		Český jazyk	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • popřeje, poprosí, poděkuje, požádá o pomoc • člení slova na hlásky, slabiky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • hlasitě čte ukázky ze Slabikáře, časopisů, knih 	Zvuková stránka jazyka, sluchová a zraková analýza slov, pravolevá orientace, nahore x dole, vzadu x vpředu, pod, za, před, na základy techniky mluveného projevu, tvorba otázek a odpovědět na ni, snaha o čtení s porozuměním analyticko-syntetická cvičení	Práce s obrázky PL Čtení v Živé abecedě, Slabikáři	PRV
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu –děj, věc, okolnost, vlastnost 	význam slov, počet a pořadí slov	Hry na popis věci	
<ul style="list-style-type: none"> • píše správné tvary písmen a číslic, cvičí opis, přepis, diktát, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev • skládá slova ze skládací abecedy • zvládá hygienické návyky: sezení, držení tužky, sklon sešitu, vzdálenost zraku 	velká písmena, písmena psaná a tištěná, vlastní jména hygienické návyky psaného a čteného projevu ČJL-3-1-08	Skládací abeceda, Počítačový program PL	PČ, MA
LITERÁRNÍ VÝCHOVA:			

<ul style="list-style-type: none"> • čte, vypráví, přednáší ve vhodném tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	poslech, čtení a přednes literárních textů (báseň, říkadla) dramatizace textu, vlastní výtvarný doprovod k textu	Práce s knihou pasování na čtenáře	VV, HV, TV, EV
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje prózu od básně, pohádku od ostatních vyprávění 	poezie, próza, znaky pohádky	Dramatizace, přednes	EV
<ul style="list-style-type: none"> • čte plynule s porozuměním krátké věty a texty 	praktické čtení, orientace v textu, klíčová slova ČJL-3-1-01	Práce s knihou	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:			
<ul style="list-style-type: none"> • řadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	dějové vyprávění, posloupnost	Obrázková osnova	VV, PRV
<ul style="list-style-type: none"> • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev 	správné tvary všech písmen a číslic, slabika, slovo, jednoduchá věta	Skládací abeceda PL	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním 	správné sezení, držení pera, sklon sešitu		
	základní komunikační pravidla, základy techniky mluveného projevu	dramatizace vystoupení	PRV EV

2. ročník		Český jazyk	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA:			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky při čteném i mluveném projevu rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, příbuzná třídí slova podle zobecněného významu - věc, děj, okolnost, vlastnost rozlišuje slovní druhy v základním tvaru spojuje věty do jednoduchých souvětí, volí vhodné spojky a spojovací výrazy 	<p>spodoba znělosti na konci slov, krátké a dlouhé samohlásky, psaní ú,ů ČJL-3-2-01</p> <p>sluchové rozlišení hlásek ČJL-3-2-02</p> <p>věta, slovo, slabika, hláska</p> <p>třídění slov, tvoření vět ČJL-3-2-03</p> <p>základní slovní druhy, tvary slov ČJL-3-2-04</p> <p>věta jednoduchá a souvětí</p>	<p>Práce s kartičkami, didaktické hry, PL</p> <p>Skládací abeceda</p> <p>Manipulace s obrázky, PL</p> <p>Manipulace s obrázky</p> <p>Domino, PL</p> <p>Počítačový program</p>	PRV
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího, k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky 	<p>druhy vět modulace souvislé řeči(tempo, intonace, přízvuk) ČJL3-2-07</p>	<p>Počítačový program, didaktické hry</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • odůvodňuje a píše správně písmena na začátku věty a u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování • odůvodňuje a píše správně -i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, správně píše ě ve skupinách dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, velká písmenka začátku věty • píše správně tvary písmen a číslic, správně spojení písmen i slabik, kontroluje vlastní písemný projev 	<p>velká a malá písmena, podstatná jména obecná a vlastní</p> <p>tvrdé a měkké souhlásky, slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ČJL-3-2-08</p> <p>opis, přepis textu, psaní slov a jednoduchých vět podle diktátů ČJL-3-1-09</p>	<p>Počítačový program</p> <p>Kostky, didaktické hry, PL</p> <p>autodiktát</p>	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA:			
<ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	<p>krátká říkadla a báseň z paměti, reprodukce přečteného textu ČJL-3-3-01</p> <p>zážitkové čtení a naslouchání ČJL-3-3-02</p> <p>poezie-verš, rým, sloka, próza-příběh a pohádka</p>	<p>Práce s knihou, obrázková osnova, vystoupení</p> <p>Práce s knihou, dramatizace</p>	<p>HV, VV, TV, EV</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<p>dramatizace, výtvarný doprovod k textu ČJL-3-3-04</p>	<p>Tvořivé činnosti k textu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s ilustrátory a autory dětských knih 	<p>Tvořivá činnost s knihou</p>	<p>Produkční aktivity Dílny čtení</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vede deník četby 	<p>tvořivé činnosti s literárním textem dle zadání</p>	<p>Čtenářský deník a jeho prezentace</p>	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:			
<ul style="list-style-type: none"> • plynule čte s porozuměním věty a texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • správně dýchá v krátkých mluvených projevech a volí tempo řeči • porozumí mluveným nebo písemným pokynům přiměřené náročnosti • mluvený projev • pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich příběh 	<p>porozumění textu, jeho reprodukce</p>	Vystoupení	EV
	<p>základy techniky mluveného projevu</p>	Dramatické čtení	
	<p>komunikační žánry - pozdrav, omluva, oslovení, prosba, vzkaz, vypravování ČJL-3-1-02</p>	Tvorba vlastních sdělení	
	<p>tvoří na základě vlastních zážitků krátký mluvený projev mluvní cvičení, básně, hádanky, jazykolamy ČJL-3-1-07</p>	Tvorba vlastních sdělení	
	<p>obrázková osnova ČJL-3-1-05 ČJL-3-1-011</p>		

3. ročník		Český jazyk	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA:			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slovní druhy v základním tvaru užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	Tvarosloví - slovní druhy Podstatná jména, přídavná jména a slovesa - jejich kategorie ČJL-3-2-05	Bingo, domino Práce s kartami, PL	PRV
<ul style="list-style-type: none"> spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy rozlišuje větu jednoduchou od souvětí, ovládá vzorce souvětí reprodukuje a přiřadí mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves odůvodňuje a píše správně i x y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, bě, pě, vě, , ů x ú, mě – mimo morfologický šev odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování správně si odůvodňuje a píše souhlásky znělé a neznělé uvnitř slov 	Skladba - souvětí a věta jednoduchá ČJL-3-2-06 Pravopis - dělení hlásek, párové souhlásky uvnitř slov, vyjmenovaná slova nauka o slově, slova příbuzná, vlastní jména, hláskosloví a výslovnost, spodoba znělosti,	Didaktické hry Počítačový program Práce s kartičkami Počítačový program, didaktické hry Práce s kartičkami, didaktické hry	HV
LITERÁRNÍ VÝCHOVA:			
	základní pojmy, báseň, pohádka, povídka, pověst	Práce s knihou Dílna čtení	PRV, EV

<ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vytvoří rým a verš • vede deník četby • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	<p>základy techniky mluveného a čteného projevu ČJL-3-3-01</p> <p>aktivní tvorba</p> <p>tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>základní literární pojmy- báseň, pohádka, povídka, pověst ČJL-3-3-03</p>	<p>Mluvní cvičení, vystoupení</p> <p>Tvorba vlastních sdělení Čtenářský deník</p> <p>Pexeso</p>	<p>PRV</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vede deník četby 	<p>tvořivé činnosti s literárním textem dle zadání</p>	<p>Čtenářský deník a jeho prezentace</p>	<p>VV HV</p>
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • prohlubuje své znalosti o správné výslovnosti 	<p>praktické čtení - pozorné, plynulé, technika čtení a mluvení</p> <p>věcné čtení - čtení jako zdroj informací, vyprávění obsahu přečteného nebo vlastního zážitku</p>	<p>Práce s knihou</p> <p>Práce s knihou</p>	<p>EV</p>
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje a soustavně si upevňuje základní komunikační pravidla • volí vhodné verbální a neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<p>komunikační žánry - pozdrav, oslovení, omluva, prosba, zpráva, vypravování, dialogy ČJL-3-1-03</p> <p>komunikační žánry pozdrav, oslovení, omluva, prosba, zdvořilé vystupování ČJL-3-1-06</p> <p>žánry písemného projevu - adresa, pozdrav z prázdnin, blahopřání, omluva, jednoduchý dopis, vzkaz, prosba, pohlednice, poštovní poukázka ČJL-3-1-010</p>	<p>Tvorba vlastních sdělení</p> <p>Tvorba vlastních sdělení</p> <p>Tvorba vlastních sdělení</p>	<p>EV</p>

4. ročník		Český jazyk	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA:			
<ul style="list-style-type: none"> porovnává významy slov zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová 	zvuková stránka sluchové rozlišení hlásek, významy slov vztahy slov ve větě ČJL-5-2-01	Práce s kartičkami	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje ve slově kořen, část příponovou a předponovou, koncovku 	Slovní zásoba a tvoření slov stavba slova - kořen, část předponová, příponová, koncovka ČJL-5-2-02	Kartičky, počítačový program, PL	
<ul style="list-style-type: none"> určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu rozlišuje tvary sloves a vytváří správný tvar 	Tvarosloví řazení slov ke slovním druhům skloňování podstatných jmen podle vzorů časování sloves, tvar jednoduchý, složený	Počítačový program Doplňovací cvičení	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary definuje, vyhledává základní skladební dvojice ve větě jednoduché píše i x y ve slovech po obojetných souhláskách 	Pravopis koncovky podstatných jmen a sloves –skloňování, časování ČJL-5-2-04 stavba věty jednoduché, základní skladební dvojice, shoda přísudku s holým podmětem odůvodňování psaní i, y v koncovkách i uvnitř slov podle daných pravidel, prohloubení vyjmenovaných slov	Počítačový program, PL Počítačový program, kartičky	

<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně zamění větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<p>Skladba věta jednoduchá a souvětí, vzorec souvětí, spojovací výrazy, stavba věty jednoduché</p> <p>utváření souvětí z jednoduchých vět nebo podle vzorce souvětí, přímá řeč</p> <p>shoda přísudku s podmětem</p> <p style="text-align: right;">ČJL-5-2-07</p>	didaktické hry, PL	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA: VI.A)D)			
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • reprodukuje volně text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • vede deník četby 	<p>poslech literárního textu, čtení - ústní a písemné vyjádření základní myšlenky literárního textu</p> <p style="text-align: right;">ČJL-5-3-01</p> <p>volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>ČJL-5-3-02</p> <p>základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň (ukázky evropské literatury)</p> <p>tvořivé činnosti s literárním textem</p>	<p>Zážitkové čtení</p> <p>Dílňky čtení</p> <p>Vystoupení</p> <p>Práce s textem</p> <p>Čtenářský deník a jeho prezentace</p>	<p>VL, PŘ, VV, EV</p> <p>VL</p>
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA: I. C)			
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • vede správně dialog, telefonický rozhovor, SMS • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev 	<p>věcné čtení - čtení jako zdroj informací, klíčová slova</p> <p>vyhledávání v textu, práce s otázkami za článkem</p> <p>vyhledávání v textu, práce s otázkami za článkem</p> <p>vyjadřování závislé na komunikační situaci - telefonování, SMS, telegram</p> <p style="text-align: right;">ČJL-5-1-010</p>	<p>Tvorba osnovy</p> <p>Práce s textem, tvorba osnovy</p> <p>Práce s textem</p> <p>Tvorba sdělení</p> <p>Tvorba vlastního sdělení</p>	<p>VL, PŘ</p> <p>VL, PŘ, EV</p>

5. ročník		Český jazyk	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA:			
<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje si znalosti o zvukové a grafické podobě slova 	modulace souvislé řeči - tempo, intonace, přízvuk, přímá řeč	Mluvní cvičení, Referát	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová, citová zabarvenost • rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku 	Slovní zásoba a tvoření slov slovní zásoba, tvoření slov a význam slov	Práce s kartičkami	
<ul style="list-style-type: none"> • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • upevňuje znalosti psaní i/y ve slovech po obojetných souhláskách 	Tvarosloví slovní druhy - ohebné a neohebné, tvar slova vyjmenovaná slova	ČJL-5-2-03 Počítačový program, didaktické hry, PL ČJL-5-2-08 Počítačový program, kartičky,	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu • užívá slovní druhy v gramaticky správných tvarech, v mluveném i psaném projevu 	Pravopis shoda podmět s přísudkem koncovky podstatných a přídavných jmen přídavná jména - stupňování, zájmena, skloňování slovesa- časování	ČJL-5-2-09 Počítačový program Doplňovací cvičení	
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby 	Skladba věta jednoduchá, souvětí, věta hlavní a vedlejší, přímá řeč	ČJL-5-2-06 Počítačový program, Didaktické hry	

projevu je obměňuje			Počítačový program, doplňovací cvičení	
• vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	větné členy, základní skladební dvojice	ČJL-5-2-05		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA:			I. F) VI. B)	
• při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • vede deník četby	literární pojmy - bajka, povídka, báseň, divadelní představení, herec, režisér, tvořivé činnosti s literárním textem 03	ČJL-5-3-04 ČJL-5-3-	Práce s knihou Dílny čtení Čtenářský deník a jeho prezentace	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA:				
• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchých sdělení • vede správně dialog, volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo svého projevu • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • dodržuje v písemném projevu časovou posloupnost podle osnovy	věcné čtení jako zdroj informací vyhledávací čtení - vyhledávání a formulace sdělení praktické čtení— znalost orientačních prvků v textu (kapitola, odstavec), klíčová slova čtení jako zdroj informací mluvený projev - základní komunikační pravidla, oslovení, dialog, střídání rolí mluvčího a posluchače, gesta písemný projev - formální úprava textu, osnova	ČJL-5-1-01 ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-04 ČJL-5-1-03 ČJL-5-1-07 ČJL-5-1-05 ČJL-5-1-06 ČJL-5-1-08 ČJL-5-1-09	Práce s textem Výpisky Referát	VL, PŘ, INF VL, PŘ, VV, EV, PČ, INF,

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

5.1.2. Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je povinný předmět, jehož výuka probíhá v 3.-5. ročníku. Důraz klademe na probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytvoření pozitivního vztahu k předmětu. Využíváme moderní metody a formy práce, které vedou k utváření jednotlivých kompetencí a výstupů. Žáci se seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí, jsou vedeni k pochopení odlišných jazykových kultur, k toleranci a komunikaci s nimi.

Výuka probíhá v kmenových učebnách a počítačové učebně, kde využíváme dostupných výukových programů, rozmanité učební pomůcky (učební texty, pracovní sešity, audio – vizuální technika, slovníky, obrazový materiál, hry)

Důležité je osvojení zvukové podoby jazyka a zvládnutí vztahu mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou.

a) OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Základem předmětu v 3.-5. ročníku je získání znalostí o struktuře cizího jazyka, jejich využití při každodenní komunikaci a seznámení se s reáliemi některých anglicky mluvících zemí.

Důraz klademe na:

- systematický rozvoj řečových dovedností (mluvení, poslech, čtení a psaní);
- získávání znalostí o mluvnických pravidlech a jejich následné využití *při komunikaci či psaném projevu*;
- porozumění mluvenému projevu (přímému či zprostředkovanému);
- písemné vyjadřování;
- mluvený projev (připravený i improvizovaný);
- práci s textem;
- osvojení a správnou reprodukci zvukové stránky jazyka (jednotlivé prvky fonologického systému, přízvuku, rytmu a melodie řeči);

- vybudování slovní zásoby a její vhodné využívání z lexikálního hlediska;
- odbourání ostychu při komunikaci;
- práci ve dvojicích a skupinách;
- projektové aktivity a hry;
- vyhledávání informací a následnou práci s nimi;
- práci s autentickým materiálem;
- obsah práce se žáky s LMP bude upraven v IVP

B) ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Anglický jazyk je povinný předmět, jehož výuka probíhá ve 3. ročníku v rozsahu 4 hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku tři hodin za týden. Ve třetím ročníku využívá Anglický jazyk jednu hodinu z disponibilní časové dotace, a tak žáci mají čtyři hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových učebnách i v počítačové učebně, kde využíváme dostupných výukových programů a též rozmanité učební pomůcky (učební texty, pracovní sešity, audio – vizuální technika, slovníky, obrazový materiál, hry ..) ve třídách máme interaktivní tabule.

Do vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou začleněna tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Společné strategie směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáků pro výuku cizího jazyka
- využíváme pro efektivní výuku vhodné metody a prostředky
- volíme takové postupy, ze kterých je žákovi zřejmé, že učení je celoživotní záležitostí a úzce souvisí s každodenním životem
- zaměřujeme se na využitelnost učiva v praktickém životě
- podněcujeme žáky k sebehodnocení a k posuzování vlastních pokroků
- vytváříme prostor pro práci s chybou tak, aby žák dokázal chybu přijmout, poučit se z ní a přitom aby ho neodradila od další práce

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme problémové situace tak, aby žák byl schopen problém rozpoznat, pochopit a na základě svých znalostí a zkušeností vyřešit

- vedeme žáky k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem
- vedeme žáky, aby požádali o pomoc spolužáka či učitele

Kompetence komunikativní

- připravuje žáky na to, aby rozuměli různým typům textů a záznamů a postupně se je učili správně interpretovat a přiměřeně na ně reagovat
- dáváme žákům dostatečný prostor pro vzájemnou komunikaci na daná témata
- učíme naslouchat sdělení jiných žáků a respektovat jejich názory
- vedeme žáky k tomu, aby uměl stručně a výstižně vyjadřovat informace o sobě a své rodině, o běžném životě
- vhodnými otázkami vedeme žáky k tomu, aby správně reagovali
- vede žáky k využívání rozmanitých zdrojů informací

Kompetence sociální a personální

- nabízíme žákům kromě společné a samostatné práce také práci ve dvojicích nebo skupinách, vytváříme podmínky pro střídání rolí při činnostech tak, abychom podporovali pocit úspěšnosti u žáků jinde selhávajících
- učíme je při kooperativních činnostech ohleduplnosti, snášenlivosti a komunikativnosti
- vytváříme situace, při kterých může každý žák zažít pocit úspěchu
- využíváme sebehodnocení a hodnocení
- v rozhovorech vedeme k přijímání rolí

Kompetence občanské

- citlivě přihlížíme k věkovým, intelektuálním, sociálním, etnickým a jiným zvláštnostem žáků
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali přesvědčení a názory ostatních lidí
- seznamujeme žáky s kulturním a historickým dědictvím anglicky mluvících zemí
- nabízí žákům možnost mimoškolních aktivit (soutěže..)

Kompetence pracovní

- vysvětlujeme žákům smysl a cíl jejich práce
- důsledně vyžaduje dodržování předem dohodnutých pravidel, vedeme žáky k odpovědnosti za jejich práci a chování
- pěstuje u žáků základní pracovní návyky
- trváme na tom, aby žáci dodržovali časový rozvrh práce a ukončili zadanou práci v termínu
- klade důraz na kvalitu práce, nikoliv na její kvantitu

- umožňuje žákům rozvinout jejich vlastní iniciativu, poskytujeme dostatek prostoru pro samostatnou práci
- povzbuzuje žáky při překonávání obtíží a chyb
- nabízí žákům vhodné náměty k domácí přípravě, dbá na plnění domácích úkolů
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce
- vytváříme situace, při kterých může každý žák zažít pocit úspěchu
- využíváme sebehodnocení a hodnocení
- v rozhovorech vedeme k přijímání rolí

kompetence občanské:

- podněcujeme zájem o domácí a mezinárodní kulturní a společenské dění
- vedeme žáky k pečlivému a včasnému dokončování zadané práce

kompetence pracovní:

- vedeme žáky, aby získávali zkušenosti a znalosti i ve svém osobním životě
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce různými způsoby

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

III. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

C) Jsme Evropané do 5. ročníku v předmětu Anglický jazyk

IV. Multikulturní výchova

C) Etnický původ je zařazen do 5. ročníku v předmětu Anglický jazyk

D) Multikulturalita je zařazeno do 5. ročníku v předmětu Anglický jazyk

Očekávané výstupy oboru (OVO) v RVP ZV

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

- CJ-3-1-02** zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- CJ-3-1-03** rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-04** rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-05** přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- CJ-3-1-06** píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-3-1-01p** je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-5-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-5-1-03** rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-5-1-01p** rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02p** rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

žák

- CJ-5-2-01** se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- CJ-5-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- CJ-5-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-5-2-01p** pozdraví a poděkuje
- CJ-5-2-02p** sdělí své jméno a věk
- CJ-5-2-03p** vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-5-3-01** vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- CJ-5-3-02** rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-5-3-02p** rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

- CJ-5-4-01** napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

<ul style="list-style-type: none"> • určuje a pojmenovává domácí zvířátka, mazlíky • odhaduje a zeptá se na správnost, určuje druhy nábytku, 	<p>Zvířata, mazlíčci Domov, nábytek, místnosti Tvoření otázek, nábytek, oblečení</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje pocity a nálady, mluví i o pocitech jiných lidí • popisuje a hovoří o členech své rodiny • pozná osoby a přídavná jména používaná při popisu • utvoří věty popisující vzhled • poučí se o oblíbených zálibách britských dětí • pozná britskou měnu • napíše jednoduchý e-mail • popisuje vzhled člověka, pozná oblečení • používá věty s there is/are • dozví se o historickém vývoji nábytku a bydlení • poučí se o typických domácích mazlíčcích v Británii • dá sloveso do správného tvaru a vyjádří, co dělá právě teď • zazpívá písničky, říká básničky 	<p>Rodina, členové rodiny Sport, Na hřišti Peníze, Hudební nástroje</p> <p>Lidské tělo, lidé Oblečení</p> <p>Přítomný čas průběhový Výslovnost, gramatické prvky, přítomný čas prostý, přídavná jména popisující velikost a stáří</p>	<p>Rodokmen</p> <p>Plakát</p> <p>Kreslicí diktát</p>	<p>EV</p> <p>PRV, PŘ HV</p> <p>HV, ČJ</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dozví se, jak vypadají výlety v Británii • poučí se o svátcích, vyrobí si ozdoby k daným svátkům • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • dozví se, v jakém čase Britové jedí • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • píše jednotlivá slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • doplňuje cvičení, skládá slova, píše slova dle diktátu, píše samostatně jednoduché věty 	<p>Kalendářní rok -Svátky (Halloween, Christmas, Easter)</p> <p>Poslechy nahrávek, písničky, básničky, příběhy, jazyk učitele</p> <p>Tiché čtení, ilustrace, práce s učebnicí</p>	<p>CJ-3-1-04 B Vlastní tvorba</p> <p>CJ-3-1-03 Kartičky, obrázky,</p> <p>CJ-3-1-06</p> <p>CJ-3-1-05</p>	<p>HV</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává ve slovníku 	Slovník cizojazyčný	Práce s knihou	

4. ročník		Anglický jazyk	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
		OVO	PT
MLUVENÍ:			
<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • říká anglickou abecedu • určuje členy rodiny, vytváří krátké věty popisující členy rodiny • hláskuje známá slova • popisuje lidské tělo • účastní se her a činností • pozná a řekne čísla, počítá 0-100 • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných • učí se dávat příkazy a porozumět jim • objednává jídlo, rozšíří si slovní zásobu jídla, tvoří věty o jídle, poučí se o zdravém stravování • hovoří o tom, co má a nemá rád • určí a pojmenuje zvířata, popisuje je, dozví se o hospodářských zvířatech z různých částí světa • Určí a pojmenuje místa ve světě • určí druhy dopravních prostředků a hovoří o nich • zahraje scénku • čte v mapě, hovoří o knihách • určuje, co je na obrázku, třídí informace • pojmenovává místa a místnosti v domě, 	<p>Slovní zásoba: Domov, rodina, členové širší rodiny</p> <p>Abeceda</p> <p>Povolání a nástroje, Počasí,</p> <p>Čísla 0-100, Hodiny</p> <p>Slovesa pohybu, časování sloves být, mít, Přítomný čas prostý, průběhový, stupňování přídavných jmen Názvy jídel, názvy denních jídel, nakupování</p> <p>Ovoce, zelenina, nápoje Volnočasové aktivity, oblečení</p> <p>Zvířata a jejich vlastnosti, sporty, město (budovy, obchody), vesnice Místnosti v domě</p>	<p>Didaktické hry</p> <p>PL</p> <p>Kartičky,</p> <p>CJ-5-2-02 Dramatizace</p> <p>Didaktické hry</p> <p>Vyprávění Plánek</p>	<p>VL</p> <p>HV</p> <p>EV</p> <p>PČ</p> <p>EV</p>

<ul style="list-style-type: none"> • popisuje místo, kde jsou různé předměty • pojmenuje a určí měsíce, dny v týdnu, roční období a hodiny, určuje čas • zazpívá písničky, říká básničky • určí profese, tvoří věty o zaměstnání • dozví se o sluneční soustavě • učí se správně a srozumitelně vyslovovat • získá informace z grafů, vytvoří graf • dozví se o ročních obdobích v různých částech světa • naučí se měsíce 	<p>Hračky, přístroje, Názvy dnů a měsíců Město, Cesta do školy, Život na zemi, sluneční soustava materiály z učebnice</p> <p>Výslovnost, gramatické prvky Základní výslovnostní návyky, fonetické znaky,</p>	<p>PL Počítačový program</p> <p>Vystoupení Mluvní cvičení Kreslicí diktát</p>	<p>HV, ČJ</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovává svátky a chápe kulturní rozdíly ve zvycích, dozví se, co je tradiční britské jídlo, dozví se o svátcích v Británii • hovoří o svátcích v ČR • dozví se o významných dnech ve Velké Británii 	<p>Reálie: Názvy svátků a slovní zásoba k nim, stravování</p>	<p>PL</p> <p>Plakát</p>	<p>EV</p>
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM:			
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • přečte krátké příběhy a porozumí jim • čte delší texty a rozumí jim, přečte báseň a rozumí jí 	<p>komiksy a cizojazyčná literatura, časopisy, práce s učebnicí</p>	<p>Slovník, Dramatizace, Práce s textem</p>	
POSLECH S POROZUMĚNÍM:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností • rozumí slovům a velmi jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • naučí se říkanku 	<p>Poslechy, písničky, básničky, příběhy, jazyk učitele</p> <p>CJ-5-1-01</p> <p>CJ-5-3-02</p> <p>Škola, třída, pokyny spolužákům</p> <p>CJ-5-1-02</p>	<p>Didaktické hry</p>	
PSANÍ:			
<ul style="list-style-type: none"> • píše jednotlivá slova a věty, vyplní osobní údaje • doplní část delšího psaného textu dle vzoru 	<p>materiály z pracovního sešitu, krátký popis, příběh, diktát,</p>	<p>Vlastní sdělení</p>	

Můj domov, obec, ulice		
------------------------	--	--

5. ročník		Anglický jazyk	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
MLUVENÍ:			
	Slovní zásoba:		
<ul style="list-style-type: none"> • vymění si s partnerem informace o sobě, svých schopnostech, pojmenovává předměty, popisuje dům/byt • poprosí, poděkuje • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších témat a podobné otázky pokládá • mluví o nemocech, dává příkazy (i záporné), • hovoří o svých stravovacích návycích • charakterizuje zemi, porovná s ČR, orientuje se na mapě • určí povolání, • správně používá zájmena po předložkách • vyjadřuje se v jednoduchých větách o městě, ve městě, žádá a udává směry • vyjmenuje a popíše materiál pro tvorbu projektu • popisuje, co lidé právě dělají • hovoří o prázdninových činnostech • sdělí informace o počasí, charakterizuje je 	<p>Představit se, hovořit o své rodině, o sobě,</p> <p style="text-align: right;">CJ-5-2-03</p> <p>Čísla 1-100, Zdraví, jídlo, co mám a nemám rád Anglicky mluvící země, hlavní města</p> <p>Abeceda, Povolání, oblečení Části těla, sporty, rodina, volnočasové aktivity Místnosti, vybavení, třída, nakupování, bydlení, části města</p> <p>Project přítomný čas průběhový, co je právě v televizi, televizní programy</p> <p>Počasí, režim dne, oblečení</p>	<p>Tvorba vlastního sdělení</p> <p>Práce s mapou, PL</p> <p>Plakát</p> <p>Záznam. arch</p>	<p>VL, PŘ</p> <p>PČ VL</p> <p>EV</p> <p>VL PŘ</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří svůj názor o potřebnosti počítače, o jeho významu • sdělí informace o škole vyjadřuje čas, zeptá se na čas, mluví o škole a rozvrhu • mluví o tom, co dělá ve volném čase • vyjmenuje měsíce, určí datum • převádí digitální čas na analogový • učí se mluvit o zvířatech (život, potrava) • odpovídá na otázky o zvířatech • zkouší mluvit o minulosti 	<p>Computers, technika</p> <p>Budoucí čas, školní předměty, rozvrh</p> <p>Koníčky, dny v týdnu, měsíce, adresa</p> <p>Zvířata, mazlíčci, předměty ve škole, hudební nástroje</p> <p>Hodiny, pokojíček, čísla</p> <p>Přítomný čas prostý, předložky, přídavná jména</p> <p>Tvoření otázek, modální slovesa, přivlastňovací zájmena, have got, to be, 3. Osoba u sloves</p> <p>tvary sloves</p>	<p>PL</p> <p>Počítačový program</p> <p>PL</p>	<p>INF</p>
<ul style="list-style-type: none"> • použije správný tvar slovesa minulého času • použije zápor ve větě • zeptá se na cenu zboží • orientuje se v britské měně • zazpívá písničky, říká básničky, • vyslovuje srozumitelně a dostatečně jasně anglické hlásky ve známých slovech a větách 	<p>Zimní sporty</p> <p>Nepočitatelnost</p> <p>rýmy, reprodukce naučeného textu</p> <p>výslovnostní cvičení, hláskování</p>	<p>Mluvní cvičení</p>	<p>VV</p> <p>ČJ, HV</p>
<p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI:</p>		<p>III.C) IV. C) D)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • utvoří větu, jednoduchou, otázku, použije správný tvar slovesa • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • rozumí krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • vyjádří cenu v eurech, mluví o datu, pojmenovává svátky 	<p>Základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>použití základní slovní zásoby v komunikačních situacích</p> <p>probíraných tematických okruhů</p> <p>Reálie: Vánoce, Nový rok, Velikonoce, Halloween</p>	<p>Plakát</p>	<p>EV</p> <p>VV</p>

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM:			
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává potřebnou informaci v textu • čte přiměřeně věku texty z učebnice, přečte básničku, pohled, rozvrh hodin a televizní program • používá slovník 	<p>Texty, komiksy</p> <p>Práce se slovníkem</p>	CJ-5-3-01	Práce s textem
POSLECH S POROZUMĚNÍM:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny zřetelně a týkají se osvojovaných témat 	<p>poslechy, písničky, básničky, příběhy, jazyk učitele, spolužáků</p> <p>CJ-5-2-01 CJ-5-1-02 CJ-5-1-03</p>		Kreslíci diktát
PSANÍ:			
<ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • píše krátké texty • vyplní osobní údaje do formuláře • utvoří větu, jednoduchou, otázku, použije správný tvar slovesa 	<p>Slohové útvary – obálka</p> <p>Materiály z učebnice a pracovního sešitu Jméno, věk, škola, volný čas, bydliště</p> <p>Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět</p>	CJ-5-4-01 CJ-5-4-02	Vlastní sdělení

5.2. Matematika a její aplikace

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech.

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Vyučující mohou využívat pro výuku vlastnoručně vyrobených DUM.

5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

a) OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU:

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na 1. stupni na tyto čtyři tematické okruhy:

- **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** - V tomto tematickém okruhu si žáci osvojují aritmetické operace, obor přirozených čísel, zápis čísla v desítkové soustavě, číselnou osu, násobilku, vlastnosti početních operací s přirozenými čísly, písemné algoritmy početních operací.
- **ZÁVISLOST, VZTAHY A PRÁCE S DATY** – V tomto tematickém okruhu si žáci osvojují závislosti a jejich vlastnosti, seznamují se s diagramy, grafy, tabulkami.
- **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** – Žáci poznávají základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník. Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec, délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod a obsah obrazce, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, osově souměrné útvary.
- **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** – žáci řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, řeší číselné a obrázkové řady, magické čtverce, atd.

b) ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Matematika má časovou dotaci ve všech ročnících 5 hodin týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Společné strategie směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

kompetence k učení:

- učíme žáky využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- učíme popisovat svět pomocí kvantitativních a prostorových vztahů a pomocí matematického modelování
- učíme děti rozlišovat a správně užívat matematické pojmy je větší, menší, roven, větší - menší několikrát, větší - menší o několik

kompetence k řešení problémů:

- zadáváme žákům úkoly k rozvíjení logického myšlení, paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů
- učíme využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, k volbě správného postupu, zápisu úloh, ověření
- rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů, osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů

kompetence komunikativní:

- klademe důraz na přesné a stručné vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, na provádění rozborů a zápisů při řešení úloh
- umožňujeme žákům formulovat vlastní postup řešení úlohy, obhajovat postup
- učíme vyhledat a vyhodnotit data uvedená v tabulkách a schématech a naopak zpracovat získané údaje formou grafů a tabulek

kompetence sociální a personální:

- učíme žáky rozvíjet spolupráci ve skupinách na různých pozicích při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života
- vytváříme se žáky slovní úlohy ze života, hlavně z oboru obchodu

kompetence občanské:

- rozvíjíme důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení

- pravidelnou kontrolou vedeme žáky k pečlivosti, přesnosti, vytrvalosti a pracovitosti

kompetence pracovní:

- učíme žáky organizovat vlastní práce, dodržovat vymezená pravidla a bezpečně používat pomůcky při rýsování
- rozvíjíme důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh,
- vedeme žáky k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení,
- nabízíme žákům činnosti, ve kterých se učí zvládat jednoduché pracovní postupy – modelování těles z různých materiálů
- k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu

Činnosti :

Matematický klokan

Kalibro

Pangea

Scio testy

Očekávané výstupy oboru OVO v RVP ZV

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- M-3-1-01** používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- M-3-1-02** čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- M-3-1-03** užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- M-3-1-04** provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- M-3-1-05** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-1-01p** porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

- M-3-1-02p** čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
M-3-1-02p zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat
M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
 umí rozklad čísel v oboru do 20

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- M-5-1-01** využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
M-5-1-04 úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
M-5-1-08 porozumí významu znaku „−“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-1-02p** čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
 - používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- M-3-2-01** orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahore, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- M-5-3-01** narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- M-5-3-02** sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03** sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-04** určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- M-5-3-05** rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-3-01p** znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- M-5-3-02p** měří a porovnává délku úsečky
- M-5-3-02p** vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03** sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-05p** určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- M-5-4-01** řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-4-01p** řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

5.2.1.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

1. ročník		Matematika	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE:			
<ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací • počítá předměty v daném souboru • vytváří soubory s daným počtem prvků • porovnává čísla a soubory prvků do 20 • rozlišuje znaménka $<$, $>$, $=$ • užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose • určí předchůdce a následovníka do 20 • provádí jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 	<p>Přirozená čísla 1 - 20 přiřazování, psaní, dopočítávání do deseti, psaní číslic, nula M-3-1-01</p> <p>čtení,</p> <p>Porovnávání čísel, číselná osa, přiřazování k obrázkům, dokreslování, vztahy o více, o méně, porovnávání čísel</p> <p>Řazení čísel vzestupně a sestupně Číselná řada, číselná osa Před, za Sčítání a odčítání bez přechodu</p> <p>Slovní úlohy- jednoduché zápis, znázornění, výpočet, zápis do odpovědi, kontrola</p> <p>Sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem přes desítku rozklad čísla a dočítání do deseti jednotky a desítky</p>	<p>Práce s obrázky a kartičkami, početní divadélko</p> <p>Kartičky, manipulace s předměty</p> <p>kartičky</p> <p>zápis sloupečků, počítačový program, počítadlo Početní divadélko</p> <p>Počítačový program, zápis sloupečků, počítadlo</p>	<p>VV, PČ, ČJ</p> <p>VV, PČ, PRV</p> <p>ČJ</p>

<ul style="list-style-type: none"> • sestaví několika způsoby finanční částky do 20 Kč 	Počítání s penězi Mince 1, 2, 5, 10, 20 Kč	nakupování	PRV
<ul style="list-style-type: none"> • poznává základní jednotky objemu, hmotnosti, délky 	Základní jednotky - l, kg, m	Měření, odhady	PRV
ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY:			
<ul style="list-style-type: none"> • doplňuje předpřipravené tabulky • doplní číselnou posloupnost 	Práce s tabulkou		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa 	Základní geometrické tvary čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	modelování	VV, PČ
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná jednoduchá tělesa (nachází v realitě jejich reprezentaci) 	Geometrická tělesa koule, krychle, válec, jehlan, kužel, kvádr	Vyhledávání v realitě (kostky)	PČ

2. ročník		Matematika	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE:			
<ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací • počítá předměty v daném oboru • vytvoří soubor s daným počtem prvků • provádí početní operace s přirozenými čísly • užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti 	<p>Přirozená čísla 0 - 100 přiřazování psaní a čtení číslic, počítání předmětů číselná řada 0-100</p> <p>Porovnávání čísel sčítání a odčítání dvojciferných čísel a oboru do 100 porovnávání čísel, větší x menší x rovná se, o kolik více x o kolik méně, kolikrát více x kolikrát méně, zaokrouhlí</p>	kartičky Obrázky, počítadlo Didaktické hry Nakupování Zápis sloupečků Počítačový program	VV, PČ PRV
<ul style="list-style-type: none"> • seřadí čísla od 0-100, orientuje se na číselné ose a zobrazí na ní číslo • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace • řeší slovní úlohy se dvěma početními úkony • provádí početní operace s přirozenými čísly • násobí a dělí 2-6, násobky 7, 8, 9, 10 	<p>Číselná řada 0-100 Číselná osa 0-100</p> <p>Řešení slovních úloh Grafické zobrazení, správné užití početní operace dle zadání, formulace odpovědi, kontrola výsledku</p> <p>Početní operace sčítání a odčítání dvojciferných čísel a oboru do 100 s přechodem i bez přechodu přes základ čísla 10 násobení a dělení 2,3,4,5,6 vztahy mezi dělením a násobením, násobek, činitel, záměna činitelů</p>	kartičky Zápis sloupečků Didaktické hry	PRV ČJ
ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY:			
<ul style="list-style-type: none"> • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	tabulky násobení, číselné řady	hádanky	PRV

• popisuje jednoduché závislosti z praktického života	řešení slovních úloh		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává a pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary • rozezná a pojmenuje jednoduchá tělesa 	<p>Základní geometrické útvary a tělesa čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh</p> <p>M-3-3-01</p> <p>krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel</p> <p>Bod, úsečka, přímka, polopřímka</p>	<p>modelování</p> <p>Vyhledávání v realitě</p>	VV, PČ
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává velikosti útvarů, měří délku úsečky (cm,mm) • modeluje přímku, úsečku • poznává kolmé a rovnoběžné přímky • nakreslí křivou a rovnou čáru 	<p>Úsečka, její krajní body, délka úsečky, její měření, jednotky délky</p> <p>M-3-3-02</p> <p>vzájemná poloha dvou přímek</p> <p>lomená čára, rovná čára</p>	<p>modelování</p> <p>modelování</p>	

3. ročník		Matematika	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
		OVO	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE:			
<ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 1000, vytváří soubor prvků a daném počtu • užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • zobrazí číslo na číselné ose • doplní tabulku • rozlišuje číslo sudé a liché • odhaduje • řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace, užívá závorek, řeší úlohy vedoucí k více početním úkonům • provádí početní operace (pamětné i písemné) s přirozenými čísly • používá početní operace v praktických situacích 	<p>Přirozená čísla 0 - 1000 přiřazování</p> <p>porovnávání, trojčiferné číslo, rozklad čísla</p> <p>psaní a čtení číslic, číselná osa, číselná řada</p> <p>pojem sudé a liché číslo</p> <p>Slovní úlohy slovní úlohy s početní operacemi +, -, ·, :, znázornění, zápis, algoritmus řešení, odpověď, kontrola</p> <p>Početní operace násobení a dělení 0 – 10, pamětné sčítání a odčítání dvojčiferných a trojčiferných čísel, písemné sčítání a odčítání dvojčiferných a trojčiferných čísel, dělení se zbytkem</p> <p>násobení a dělení mimo obor násobilky, písemné násobení jednociferným činitelem, vlastnosti početních operací</p>	<p>M-3-1-02</p> <p>M-3-1-05</p> <p>M-3-1-03</p> <p>Počítačový program</p>	<p>PRV</p>
ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY:			
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase, provádí převody jednotek 	<p>jednotky času, převody</p>	<p>M-3-2-01</p> <p>Odhaduje, měří</p>	<p>PRV, PČ</p>

<ul style="list-style-type: none"> • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel • pracuje s kalkulačkou • pozná hodnotu peněz, sestaví částku z různých peněz 	<p>jednotky délky, hmotnosti, objemu</p> <p>měření teploty, délky, objemu</p> <p>seznámení s kalkulačkou a počítání na ní</p> <p>mince, bankovky do 1000 Kč</p>	<p>M-3-2-02</p> <p>M-3-2-03</p>	<p>Odhaduje, měří</p> <p>Záznam. arch</p> <p>kalkulačka</p> <p>nakupování</p>	<p>VL</p> <p>PRV</p> <p>PRV</p> <p>PRV</p>
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU:				
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává, pojmenuje, popíše základní geometrické útvary a jednoduchá tělesa 	<p>Základní geometrické vztahy</p> <p>čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelníky, kružnice, kruh</p> <p>M-3-3-03</p>		<p>modeluje</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky 	<p>jednoduchá tělesa -krychle, kvádr, kužel, válec, jehlan</p> <p>Základní útvary v rovině</p> <p>bod, přímka, polopřímka, úsečka, vzájemná poloha přímek</p>		<p>vyhledává v realitě</p>	<p>VV</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<p>rovina, shodnost, souměrnost, porovnávání, přenášení úseček, střed úsečky, rovnoběžka, různoběžka, průsečík, čtvercová síť,</p>			<p>PČ</p>

4. ročník		Matematika	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
			PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE:			
<ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla • užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace • využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost i asociativnost sčítání a násobení, • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • určí a pojmenuje hodnotu bankovek • rozdělí celek na stejné části • složí z různých částí celek • modeluje části celku, používá zápis ve formě zlomku • čte a zapisuje zlomky • porovnává zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel 	<p>přirozená čísla 0 - 10 000, 10 000 - 1 000 000 psaní a čtení číslic, porovnávání,</p> <p>Slovní úlohy slovní úlohy s početními operacemi +, -, ·, :</p> <p>Početní operace vlastnosti početních operací s přirozenými čísly písemná algoritmy početních operací - písemné dělení jednociferným dělitelem, sčítání a odčítání do 10 000 z paměti, písemné sčítání a odčítání, písemné násobení dvojciferným činitelem a dělení M-5-1-01</p> <p>zaokrouhlování, odhady a kontrola výsledků početních operací M-5-1-02</p> <p>Bankovky, mince, hodnota, rozpočet</p> <p>Zlomky - pojem zlomek, zápis, čtení, porovnávání</p>	<p>Didaktické hry Vynálezy pro každý den Cestujeme po Evropě</p> <p>kalkulačka Počítačové programy, zápis sloupečků</p> <p>nakupování</p>	PŘ, VL

ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY:			
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase, převádí jednotky, čte, • čte jednoduché tabulky, diagramy, • vyhledává, třídí data 	<p>jednotky délky, hmotnosti, objemu, času, obsahu rovnice, přímá úměrnost nerovnice, diagramy a tabulky</p>	<p>Měření, odhady Záznam.arch Jízdní řády</p>	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY:			
<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<p>slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost M-5-4-01</p>	<p>Didaktické hry Manipulační činnost</p>	<p>PRV, ČJ</p>
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU:			
<ul style="list-style-type: none"> • sestrojuje rovnoběžky, kolmice, označí osu souměrnosti překládáním papíru jednoduché osově souměrné útvary 	<p>Základní geometrické vztahy vzájemná poloha přímek, různoběžky, rovnoběžky, kolmice, osa a střed úsečky, osová souměrnost M-5-3-03</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici, užívá jednoduché konstrukce, určuje délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek stran, • sčítá a odčítá graficky úsečky • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • užívá základní jednotky obsahu 	<p>Základní útvary v rovině čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh, rovnoběžník, konstrukce těchto útvarů určení obvodu, jejich obsah ve čtvercové síti, jednotky délky, hmotnosti, průměr, trojúhelníková nerovnost M-5-3-01 přenášení úsečky, grafický součet, násobek a rozdííl úseček M-5-3-02 pravý úhel M-5-3-04 Jednotky obsahu</p>	<p>Vyhledávání v realitě</p>	<p>PČ</p>

5. ročník		Matematika	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE:			
<ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje, porovnává čísla • provádí písemné početní operace s čísly, zaokrouhluje je, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací, řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • porovná, sčítá a odčítá zlomky nestejným základem v oboru kladných čísel • přečte zápis desetinného čísla • vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • porozumí znaku „-“, (mínus) pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<p>přirozená čísla 0 - 1 000000, přes 1 000000</p> <p>Početní operace písemné sčítání, odčítání, dělení dvojciferným dělitelem, dělení se zbytkem, příklady se závorkami, zaokrouhlování, slovní úlohy, rozvinutý zápis čísel, zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění</p> <p style="text-align: right;">M-5-1-04</p> <p>zlomky (jmenovatel, číselník, zlomková čára sčítání a odčítání zlomků</p> <p style="text-align: right;">M-5-1-05</p> <p>se stejným jmenovatelem</p> <p style="text-align: right;">M-5-1-06</p> <p>desetinné číslo, desetiny, setiny, desetinná čárka</p> <p style="text-align: right;">M-5-1-07</p> <p>čtení čísel na teploměru</p> <p style="text-align: right;">M-5-1-08</p>	<p>kartičky Počítačový program, didaktické hry</p> <p>Kartičky, skládačky</p> <p>Model teploměru, teploměr</p>	PŘ
ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY:			
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, sbírá a třídí data, čte, sestavuje jednoduché tabulky, diagramy, 	<p>aritmetický průměr, grafy, diagramy, zavedení kartézského souřadnicového systému, jízdní řády</p> <p style="text-align: right;">M-5-2-01</p> <p style="text-align: right;">M-5-2-02</p>	<p>Záznamové archy, jízdní řády, fakta z okolí</p>	VL, PŘ, INF

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY:			
<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky užívá logickou úvahu a kombinační úsudek a nalézá různá řešení úlohy na prostorovou představivost 	<p>slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, rychlost, aritmetický průměr prostorová představivost</p> <p>slovní úlohy, číselné a obrázkové analogie</p> <p>netradiční geometrické úlohy</p>		VL, PŘ, ČJ, INF
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU:			
<ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary užívá jednoduché konstrukce sestrojuje rovnoběžky a kolmice sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran rozpoznává a znázorňuje ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary určuje osu souměrnosti překládáním papíru vypočítá obvod a obsah obrazce, užívá základní jednotky obsahu rozeznává, pojmenovává, popisuje jednoduchá tělesa 	<p>bod, přímka, úsečka, základní rovinné geometrické útvary - čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, vzájemná poloha dvou přímek</p> <p>grafický součet a rozdíl úseček</p> <p>mnohoúhelníky osa úsečky, délka úsečky osová souměrnost</p> <p>obvod a obsah čtverce a obdélníku, úhlopříčky, převádění jednotek délky a plochy</p> <p>základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, jehlan, kužel, válec</p>	<p>modelování</p> <p>překládání papíru</p> <p>M-5-3-05 Manipulační činnosti</p>	
ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO:			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje povrch a objem krychle a kvádrů 	základní pojmy - povrch, objem krychle a kvádrů		PŘ

5.3. Informační a komunikační technologie

5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

a) OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU:

Vyučovací předmět Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Cílem tohoto vyučovacího předmětu je naučit žáky základům fungování informační společnosti, poznat charakteristiky a funkce základního hardware, využívat výpočetní techniku, orientovat se v operačním systému, využívat výukové programy, efektivně pracovat s programovými nástroji, využívat kvalitních služeb internetu, poznat základy řešení problémů pomocí algoritmů a nejzákladnější způsoby programování.

Dovednosti získané v tomto předmětu umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů i v běžném životě.

Obsahem předmětu jsou:

1. ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM
2. VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE
3. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

b) ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

5. ročník Informatika - 1 hodina

Společné strategie, které vedou k dosažení klíčových kompetencí:

kompetence k učení:

- podporujeme samostatnost a tvořivost

- umožňujeme žákovi pracovat s různými zdroji informací
- využíváme pro zpracování textu aktuální dění ve společnosti, oboru

kompetence k řešení problémů:

- učíme řešit problémové úlohy z praktického života
- vedeme k řešení problémů – rozložení velkých problémů na dílčí, jednodušší podproblémy, jejichž řešení není tak obtížné

kompetence komunikativní:

- vytváříme prostor pro vzájemnou komunikaci žáků
- učíme využívat informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací

kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k vzájemné spolupráci
- podporujeme skupinovou práci a umožňujeme žákům pracovat v týmu;

kompetence občanské:

- vyžadujeme dokončování zadané práce v dohodnutém termínu a kvalitě
- vedeme žáky k dodržování práv a povinností

kompetence pracovní:

- umožňujeme samostatnou práci nebo práce ve skupinách v počítačové učebně školy
- vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní práci
- umožňujeme komunikovat s využitím celosvětové sítě a tím přispívat k toleranci a multikulturaritě
- umožňujeme prezentaci vlastní práce

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

VI. Mediální výchova

C) Stavba mediálních sdělení

E) Fungování a vliv médií ve společnosti

Očekávané výstupy oboru (OVO) v RVP ZV

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy OVO – 1. a 2. období

žák

- ICT-5-1-01** využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- ICT-5-1-02** respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady
- ICT-5-1-03** chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ICT-5-1-01p** ovládá základní obsluhu počítače
- ICT-5-1-02p** dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

žák

- ICT-5-2-01** při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- ICT-5-2-02** vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- ICT-5-2-03** komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ICT-5-2-03** komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

žák

- ICT-5-3-01** pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ICT-5-3-01p** pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynů

5.3.1.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

5. ročník		Informatika	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM:			
<ul style="list-style-type: none"> • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periférie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem a softwarem a postupuje poučeně v případě závady • chrání data před ztrátou a poškozením 	<p>základní pojmy-informace, informační zdroje, informační instituce ICT-5-1-01</p> <p>struktura, funkce a popis počítače, jeho základní komponenty, běžná ICT-5-1-02</p> <p>Rejstřík, katalog, knihovna, archiv, informační instituce vstupní a výstupní zařízení, operační systémy a jeho funkce, multimediální využití PC, formáty souborů, základní údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem, zásady bezpečnosti práce, zdravotní rizika spojená s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky ICT-5-1-03</p>	<p>Vstupní dotazník kartičky USB, CD, DVD</p> <p>Interaktivní tabule</p> <p>Pracovní list</p>	
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE: VI. C) E)			
<ul style="list-style-type: none"> • při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích 	<p>metody a nástroje vyhledávání informací, vyhledávací atributy ICT-5-2-01</p> <p>formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy (rejstřík, katalog) ICT-5-2-02</p>	<p>Internet Pracovní list</p> <p>Referát</p>	<p>ČJ, MA, VL, PŘ</p>
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje pomocí běžných komunikačních 	základní způsoby komunikace (telefon, e-mail), společenský	chatování	

zařízení	tok informací ve společnosti ICT-5-2-03 Znalost nebezpečí a prevence		
ZPRACOVÁNÍ FAV	A	VYUŽITÍ	INFORMACÍ:
• pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	základní funkce textového a grafického editoru (Word, Poznámkový blok, Excel, PowerPoint, Malování, Kalkulačka, Grafické studio, hry)	ICT-5-3-01	Tvorba vlastního sdělení, hry

5.4. Člověk a jeho svět

Tato komplexní vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů prvouka, přírodověda a vlastivěda. Součástí je doplňující vzdělávací obor Etická výchova. Vyučující mohou využívat pro výuku vlastnoručně vyrobené DUM či PRINT.

5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Tato oblast se promítá do vyučovacích předmětů: **Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda.**

a) OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU:

Komplexní oblast vymezuje obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Potřebné vědomosti a dovednosti v tomto vzdělávacím oboru získávají žáci především pozorováním přírody, činností lidí, názorných pomůcek, hraním rolí, řešením modelových situací atd.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do pěti tematických okruhů:

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME
2. LIDÉ KOLEM NÁS
3. LIDÉ A ČAS
4. ROZMANITOST PŘÍRODY
5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami a bezpečně se v tomto světě pohybovat.

Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově) a na dopravní výchovu.

LIDÉ KOLEM NÁS

Žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, poznávají, jak se lidé baví, jakou vytvářejí kulturu. Učí se vnímat přítomnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí. celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý okruh směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

LIDÉ A ČAS

Žáci se učí orientovat se v čase a v dějích, podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost země. Žáci poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život, poznávají velkou rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Učí se přemýšlet, chápat a chránit přírodu. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žáci poznávají sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Získávají základní informace o zdraví jako hodnotě života. Seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí.

b) ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

1. ročník prvouka – 2 h
2. ročník prvouka – 2 h
3. ročník prvouka – 2 h
4. ročník – přírodověda (2) a vlastivěda (2) - 4 h
5. ročník - přírodověda (1/1) a vlastivěda (1/1) – 4 h

Společné strategie směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

kompetence k učení:

- vedeme žáka k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.

kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky získávat informace a propojovat je s historickými, zeměpisnými a kulturními informacemi

kompetence komunikativní:

- rozvíjíme u žáků přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí a k samostatnému vystupování a jednání, bezkonfliktní komunikaci např. prostřednictvím elektronických medií

kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k utváření ohleduplného vztahu, tedy k respektování přírody i kulturních výtvorů a ke spolupráci ve skupině na různých pozicích

kompetence občanské:

- klademe důraz na poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, na tolerantní chování a jednání na základě obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- vedeme žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

kompetence pracovní:

- zadáváme úkoly k utváření pracovních návyků v samostatné i týmové práci, k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů, jejich předcházení,

k upevňování preventivního chování, k rozhodování o jednání v různých situacích a událostech

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

I. Osobnostní a sociální výchova

- A) Poznávání lidí ve 2. ročníku v předmětu Prvouka
- G) Rozvoj schopností poznávání v 1. ročníku v předmětu Prvouka
- H) Sebepoznání a sebepojetí je zařazeno ve 3. ročníku v předmětu Prvouka

II. Výchova demokratického občana

- A) Občanská společnost a škola je ve 3. ročníku v předmětu Prvouka
- B) Občan, občanská společnost a stát je ve 4. ročníku v předmětu Vlastivěda
- C) Formy participace občanů v politickém životě je v 5. ročníku v předmětu Vlastivěda
- D) Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování je ve 4. ročníku v předmětu Vlastivěda

III. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- A) Evropa a svět nás zajímá je v 5. ročníku v předmětu Vlastivěda
- B) Objevujeme Evropu a svět je v 5. ročníku v předmětu Vlastivěda
- C) Jsme Evropané je zařazeno v 5. ročníku v předmětu Vlastivěda

IV. Multikulturní výchova

- A) Kulturní diference je ve 2. ročníku v předmětu Prvouka
- B) Lidské vztahy je ve 1. ročníku v předmětu Prvouka
- E) Princip sociálního smíru a solidarity je ve 2. ročníku v předmětu Prvouka

V. Environmentální výchova

- A) Ekosystémy je zařazeno ve 4. ročníku v předmětu Přírodověda
- B) Základní podmínky života je ve 3. ročníku v předmětu Prvouka
- C) Lidské aktivity a problémy životního prostředí je zařazeno v 5. ročníku v předmětu Vlastivěda
- D) Vztah člověka a prostředí je zařazeno v 5. ročníku v předmětu Přírodověda

VI. Mediální výchova

F) Tvorba mediálního sdělení je zařazeno v 4. ročníku v předmětu Vlastivěda

G) Práce v realizačním týmu je zařazeno v 5. ročníku v předmětu Vlastivěda

Očekávané výstupy OVO v RVP ZV

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu PRVOUKA

Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Výuku vhodně doplňují obrazy, filmy, vycházky, práce na interaktivní tabuli. atp.

Výchovně vzdělávací cíle:

- učíme žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- vedeme žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, názory
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě rozvíjet pozitivní vlastnosti žáků
- dáváme žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví
- učíme žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních
- učíme žáky orientaci se v problematice peněz

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím využívání vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, tj. výtvarně i písemně.

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy
- ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování
- ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování

účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

- ČJS-3-5-03** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04** reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-5-01p** uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- ČJS-3-5-01p** pojmenuje hlavní části lidského těla
- ČJS-3-5-02p** uplatňuje základní pravidla bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- ČJS-3-5-02p** uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- ČJS-3-5-03p** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04** reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích

5.4.1.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka

1. ročník		Prvouka	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
		OVO	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME:			
<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí , rozliší přírodní a umělé prvky v krajině • rozlišuje možná nebezpečná místa 	Orientace v místě bydliště - cesta domů, do školy ČJS-3-1-03 Škola - prostředí školy, okolí O přestávce – chování, dny týdnu Při vyučování - třída a spolužáci, hierarchie školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace Dopravní situace- přechody, křižovatka, kruhový objezd, popis kola, semafor Věci okolo nás – vztahy Domov – prostředí domova Co nás baví - aktivity	Školní řád Dopravní hřiště PL Nakupování Hry Vycházka	PČ, VV, TV, ČJ, EV
LIDÉ KOLEM NÁS:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	Naše rodina - vztahy širší a užší rodiny rodiče, prarodiče, sourozenci a ostatní příbuzní ČJS-3-2-01 Pomoc nemocným	Dramatizace, PL	IV. B) ČJ, VV, MA, EV
LIDÉ A ČAS:			
<ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě • rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti • uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině, činnostech člověka, zvycích a práci rodičů, na příkladech porovnává minulost a současnost 	ČJS-3-3-01 Podzim – sklizeň, počasí Začíná jaro – měsíce, počasí Léto – měsíce, počasí, Denní režim- povinnosti, zábava, Domácí příprava, volný čas ke hrám pojmy - ráno, poledne, večer, dopoledne, odpoledne Roční období - měsíce v roce, život zvířat, sporty, hry, práce na zahradě a na poli, svátky Způsob života rodiny – denní režim rodiny, předměty denní	Vycházka, PL Plakát Diskuse	ČJ, VV, PČ, HV, EV

	potřeby , státní svátky, Práce dospělých - pracoviště rodičů, výsledky lidské práce, dny v týdnu Příprava na vyučování –denní režim, příprava Určování času– hodiny Zimní sporty – oděvy, zimní sporty Vánoce – zvyky, měsíce, Velikonoce – zvyky, Volný čas – denní režim		
ROZMANITOST PŘÍRODY:			I. G)
• pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Roční období - významné změny v přírodě Na zahradě – ovoce, zelenina Na dvoře – domácí zvířata, mláďata Zimní krajina – vzhled krajiny, chování zvířat Pozorujeme jarní krajinu –jarní krajina, zvířata, rostliny, včely a stromy, v sadu, ptáci Jarní práce – na poli, v sadu, na zahradě, jarní hry Bez práce nejsou koláče – přísloví, pořekadla	Vycházka Pozorování Plakát PL	ČJ, PČ
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ:			
• uplatňuje základní hygienické, režimové i jiné zdravotně preventivní návyky • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Lidské tělo - péče o zdraví, pohybový a pitný režim, životní potřeby Školní řád - chování o přestávkách, na akcích, dbát na osobní bezpečnost Úraz - nemoc - jak jim předcházíme, první pomoc, důležitá čísla U lékaře – nemoci, chování u lékaře Doma v postýlce – péče o tělo Pečujeme o čistotu, otužujeme se – péče o zdraví Výživa - jídelníček	Plakát Rozhovor, PL	TV ČJ, EV

2. ročník		Prvouka	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME:			
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje svoje bydliště, domov, obec, školu poznává cestu do školy rozlišuje možná nebezpečí v nejbližším okolí popíše bezpečnou cestu do školy napiše adresu, popíše vybavení, bydlení 	<p>Prostředí, ve kterém žijeme - okolí školy, vycházka, širší okolí, cesta do školy, dopravní značky, bezpečnost, základní pravidla silničního provozu</p> <p>Naše škola - třída spolužáci hierarchie školy, okolí školy, vycházka, širší okolí riziková místa a situace</p> <p>Dopravní výchova - značky, přechody křižovatky, kruhový objezd, chodec, cyklista dopravní prostředky</p> <p>Vesnice x město</p>	<p>PL Dopravní výchova Procházka, Školní řád</p> <p>Dopravní hřiště Pohlednice</p> <p>Muzeum řemesel</p>	<p>TV, VV</p> <p>EV</p> <p>PČ</p> <p>VV MA</p>
<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 			
LIDÉ KOLEM NÁS:			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi popíše vztahy mezi kamarády projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům rozlišuje způsoby chování 	<p>Naše rodina - rodiče, sourozenci, prarodiče, teta, strýc, bratranec, sestřenice</p> <p>Moji kamarádi – hrajeme si společně</p> <p>Zásady společenského chování – chování mezi lidmi</p>		I. A), IV. A), E)
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí chování a povinností dětí a dospělých 	<p>Děti a dospělí okolo nás – chování, povinnosti, zaměstnání školní řád, vztahy v rodině</p>	<p>hry PL</p>	<p>VV, ČJ, EV</p>

		dramatizace	
LIDÉ A ČAS:			
<ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • vyjmenovává některé rodáky, kulturní či historické památky, pověsti a báje spojené s obcí • hodiny, čas, měsíce, období • porovná činnost pošty dříve a nyní 	<p>Denní režim- povinnosti a zábava, školní a domácí příprava, roční období, měsíce - pojmy : ráno, poledne, večer, včera, dnes, zítra, hodiny, minulost, přítomnost, budoucnost</p> <p>Pověsti spjaté se životem obce a se zajímavými místy a památkami Cikánčina studánka, památné stromy, budovy, drobné sakrální stavby Naše vlast - v minulosti, zásady společenského chování,</p> <p>Pošta dříve a nyní – vývoj poštovní činnosti</p>		
		<p>Vycházka,, PL- DUM osobnost sportu, Didaktická hra muzeum, výstava</p>	<p>MA, VV EV</p>
ROZMANITOST PŘÍRODY:			
<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje a popíše a porovnává viditelné změny v přírodě v ročních obdobích • třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků • pojmenuje, popíše a roztřídí rostliny a plody 	<p>Roční období - změny v přírodě Pokožkové rostliny, lesní plody a houby</p> <p style="text-align: right;">ČJS-3-4-01</p>		
		<p>Textilní vlákna, zemědělské plodiny - poznávání přírody Ovocné plody, plody listnatých stromů. zelenina</p>	<p>PL Den země vycházka</p>
<ul style="list-style-type: none"> • třídí, pojmenuje a popíše dřeviny 	Ovoce, zelenina - druhy	Pohádka o Krtkovi	
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje živočichy a popíše jejich využití a chování 	Jehličnaté a listnaté stromy-stromy x keře	pexeso	
<ul style="list-style-type: none"> • pečuje o zvířata 	Živočichové – volně žijící, ochočení, savci, ptáci, ryby		

• pojmenuje a popíše hospodářská zvířata	Péče o domácí zvířata – živočichové v bytě Hospodářská zvířata a živočichové– dobytek, drůbež	plakát	
• pojmenuje a popíše zvěř a rostliny v lese	Přírodní společenstva, ochrana prostředí, přírody V lese – lesní živočichové, rostlinstvo Chráněná místa a přírodní památky v naší obci		
• pojmenuje a popíše luční živočichy a rostliny	Na louce – živočichové a rostliny	Sběr bylin	
• pojmenuje a popíše živočichy a rostliny ve vodách	Rybník –živočichové a rostliny u vody, ryby, potok	Práce s kartičkami	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ:			
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní režimové a zdravotně preventivní návyky • popíše lidské tělo • rozezná nebezpečí různého charakteru • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích 	<p>Lidské tělo - péče o zdraví, správná životospráva, pitný režim, životní potřeby, čistota, zdraví, péče o chrup, smysly ČJS-3-5-01 ČJS-3-5-04</p> <p>Bezpečná místa pro trávení volného času a hru (hřiště, cyklostezky..) ČJS-3-5-02</p> <p>Požární poplach, únikové cesty, evakuace, čísla tísňového volání, siréna ČJS-3-5-03</p>	Práce s kartičkami	
	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje zásady správné životosprávy • uspořádá posloupně etapy lidského života • vyjmenuje lidské smysly, 	<p>První pomoc - důležitá telefonní čísla,tísňová volání</p> <p>Jíme zdravě - životospráva</p> <p>Lidský život – posloupnost lidského života</p>	<p>Besedy s hasiči, zdravotníky</p> <p>Plakát</p> <p>Ukázka první pomoci</p>
• pečuje o své zdraví, dodržuje hygienické návyky	Čistota – smysly – zdraví – péče o smysly	plakát	

3. ročník		Prvouka	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME:		II. A)	
<ul style="list-style-type: none"> Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší nebezpečí začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině pojmenuje dopravní značky a přiřadí k nim pravidla silničního provozu, podle nichž se chová na dopravním hřišti 	<p>Naše obec, místní krajina – části, poloha, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť ČJS-3-1-01</p> <p>domov, obec, typy krajiny, naše vlast, Praha ČJS-3-1-02</p> <p>cestování, poznávání okolní krajiny</p> <p>okolí školy - širší okolí, krajina</p> <p>Dopravní výchova, značky, významné budovy, závody, vycházka</p>	<p>Vycházka, pozorování</p> <p>Dopravní hřiště</p>	<p>TV, VV, ČJ, EV</p> <p>PČ</p>
LIDÉ KOLEM NÁS:			
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí členy rodiny, role rodinných příslušníků a vztahy mezi jejími členy, povolání projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům, 	<p>Naše rodina, sourozenci, příbuzní, zaměstnání rodičů, prarodičů, příbuzných</p> <p>Život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání</p> <p>Chování k sobě navzájem, ohleduplnost, boj proti šikaně, pomoc slabším, povahové vlastnosti osobnosti, nekonfliktní život v multikulturní společnosti</p>		<p>ČJ, EV</p> <p>ČJ</p>
LIDÉ A ČAS:			
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti či báje spjaté s místem, v němž žije sestavuje režim dne pro různé situace 	<p>Péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p style="text-align: right;">ČJS-3-3-02</p>	Hry Kronika	

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině, činnostech člověka, společné soužití, zvyky a práce lidí 	<p>Způsob života – průběh lidského života, pracovní a volný den, chování a práce dospělých, vlastnosti a pravidla slušného chování, výsledky lidské práce, technika, výběr povolání- proč</p> <p style="text-align: right;">ČJS-3-2-02 ČJS-3-3-03</p>	muzeum, výstava	VV, ČJ
ROZMANITOST PŘÍRODY:			V. B)
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje společné a rozdílné vlastnosti a zaměří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • rozeznává stromy listnaté a jehličnaté, • popíše stavbu rostliny • určí rostlinu • popíše houbu, rozliší jedlé x nejedlé x jedovaté • určí nejrozšířenější houby • pojmenuje živočicha, popíše jeho stavbu a podmínky života • uvede rozdíly mezi živočichy a rostlinami 	<p>Ekosystémy – les, pole, louka, u vody, okolí lid.obydlí</p> <p>Pokojevé rostliny - klíčení semen, ošetřování pokojových rostlin</p> <p style="text-align: right;">ČJS-3-4-02</p> <p>Živá příroda – životní podmínky – koloběh vody, rostliny, jejich části, znaky, živočichové, houby</p> <p>Živočichové, společné znaky, rozdělení</p> <p>Části rostlin, hub</p> <p>Části těla a třídění do skupin</p> <p>Způsob života rostlin a živočichů</p>	květináč vycházka, pozorování, kartičky, pracovní listy,	
<ul style="list-style-type: none"> • třídí odpad, vysvětlí dopad bezohlednosti člověka na přírodu 	Přírodniny a lidské výtvořky - odpady	koš	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí pokusy s látkami 	Vlastnosti látek – pevné, kapalné, plynné, změna látek	pokusy	
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje veličiny , • měří příslušnými měřidly, správně zapíše 	Měření – délka, hmotnost, objem, čas	měření	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí pojem obnovitelné zdroje energie, uvádí příklady 	Neživá příroda – Slunce, vzduch, voda, nerosty, horniny, půda, Vesmír a Země uhlí, ropa, zemní plyn, obnovitelné zdroje energie	Pozorování, výstava	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ:			I. H)
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementární znalosti o lidském těle uplatňuje znalosti o lidském těle, vytváří si správný vztah ke zdraví (prevence) 	<p>Člověk - lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby, pohlavní rozdíly člověka, vývoj jedince, hygiena, nemoci, životospráva, pohyb, stavba těla, 1. pomoc, tísňová volání</p> <p>Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná</p>	Dramatizace, ukázka 1. pomoci	VV, TV, PČ

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady bezpečného chování, chrání zdraví své i ostatních • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná v případě potřeby požádá o pomoc i pro jiné děti <p>Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zákl. pravidel silničního provozu • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>Školní řád, chování , úrazy nemoci, první pomoc</p> <p>Chování na veřejnosti při styku s cizími osobami, přivolání pomoci, důležitá tel.čísla Mimořádné události a rizika s nimi spojená</p> <p>Chování v případě dopravní nehody</p>	<p>Školní řád</p> <p>Poučení Dopravní hřiště, dramatizace, film</p>	<p>EV</p> <p>VV, PČ</p>
--	--	---	-------------------------

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA

Obsahové, časové a organizační vymezení

1. ROZMANITOST PŘÍRODY

2. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Vyučovací předmět přírodověda je členěn podle tematických okruhů Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Tematicky navazuje na předmět Prvouka v 1. - 3. ročníku.

Vyučovací předmět má ve 4. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně. V 5. ročníku je hodinová dotace 2 hodiny týdně.

Uvedená témata jsou realizována především formou vyučovacích hodin s výrazným začleněním krátkodobých projektů.

Výuka je založena na pozorování, srovnávání a dalších aktivních činnostech, které probíhají ve třídách, často však i v terénu vzhledem k jednotlivým ročním obdobím. Uplatňujeme také různé soutěže, hry a modelové situace a zejména vlastní zkušenosti žáků.

Obsahem předmětu přírodověda je získávání a rozvíjení takových vědomostí, schopností a dovedností, které žákům umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém žije a pracuje.

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, rozmanitost živé i neživé přírody. Vedeme je k poznání, že Země a život na ní je celek, ve kterém se vše děje ve vzájemné rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Žáci se učí utvářet si kladný a zodpovědný vztah ke svému zdraví i zdraví druhých a k ochraně životního prostředí. Získávají základní poučení o zdravotní prevenci, první pomoci a o bezpečném chování za mimořádných situací.

Do výuky zařazujeme různé pokusy, které napomáhají žákům získat schopnosti v plánování, argumentaci, výběru postupů a vyhodnocení.

Přírodověda vytváří přirozený základ pro výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a příroda a Člověk a zdraví ve vyšších ročnících základního vzdělávání.

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-4-01** objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- ČJS-5-4-02** vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- ČJS-5-4-03** zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- ČJS-5-4-04** porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- ČJS-5-4-05** zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- ČJS-5-4-06** stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- ČJS-5-4-07** založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-4-01p** na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- ČJS-5-4-02p** popíše střídání ročních období
- ČJS-5-4-03p** zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- ČJS-5-4-05p** zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- ČJS-5-4-05p** chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- ČJS-5-4-05p** popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- ČJS-5-4-06p** reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- ČJS-5-4-07p** provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-5-01** využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- ČJS-5-5-02** rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- ČJS-5-5-03** účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- ČJS-5-5-04** uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- ČJS-5-5-05** předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- ČJS-5-5-06** uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- ČJS-5-5-07** rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- ČJS-5-5-08** uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-5-01p** uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p** rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ČJS-5-5-04p** uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- ČJS-5-5-04p** uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- ČJS-5-5-05p** odmítá návykové látky
- ČJS-5-5-07p** ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- ČJS-5-5-08** uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.4.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda

4. ročník		Přírodověda	
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
	OVO		PT
ROZMANITOST PŘÍRODY:			V. A)
<ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody • vysvětlí elementární poznatky o Zemi • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, vzájemné vztahy (shody, rozdíly) mezi organismy • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, • prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě, rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat 	<p>Podmínky života na Zemi, nerosty a horniny - neživá příroda ČJS-5-4-01</p> <p>Podmínky života - ovzduší, vodstvo, půda, rostliny, živočichové, podnebí, počasí, život po celý rok ČJS-5-4-02</p> <p>Stavba těla rostlin, rostliny kulturní a plané, byliny léčivé, jedovaté, rostliny na polích, loukách, v lesích ČJS-5-4-03</p> <p>Ekosystémy – les, pole, louka, park, lidské obydlí, potok, rybník, řeka Houby - význam hub, Dřeviny - třídění, stavba (listnaté, ovocné, jehličnaté stromy a keře, Živočichové - charakteristika - domácí, volně žijící Životní společenstva ČJS-5-4-04</p> <p>ČJS-5-4-06</p>	<p>Pozorování</p> <p>výlet, exkurze</p> <p>beseda</p>	<p>VV</p> <p>VV, ČJ, EV</p>
<ul style="list-style-type: none"> • měří veličiny, užívá jednotky správně • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • užívá jednotky správně 	<p>Vlastnosti látek – měření ČJS-5-4-07</p>	<p>měření</p>	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ:			EV

<ul style="list-style-type: none"> •využívá poznatků o lidském těle •rozpozná život ohrožující zranění ošetřuje drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	První pomoc - důležitá telefonní čísla	ČJS-5-5-01	Ukázka 1. pomoci	ČJ
--	--	------------	------------------	----

5. ročník		Přírodověda		
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV	
		OVO		PT
ROZMANITOST PŘÍRODY: D)				V.
<ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody, nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • hodnotí konkrétní činnosti člověka v přírodě • popisuje Zemi jako součást vesmíru • třídí organismy do známých skupin, využívá atlasy, encyklopedie 	Život na zemi - třídění organismů, živočichů a rostlin ČJS-5-4-05 Neživá příroda – půda, voda, vzduch, nerosty, horniny Vesmír a Země - sluneční soustava, Slunce, planety, planeta Země, Měsíc, hvězdy, souhvězdí, výzkum vesmíru, gravitační síla, střídání dne a noci, ročních období, výpravy do vesmíru Podnebné oblasti země, pásy, život v mořích a oceánech, pouště, polopouště, polární pustiny, botanické a zoologické zahrady	exkurze	EV	VV
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ:				
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje životní podmínky vyhodnotí přírodní podmínky pro život 	Člověk – životní podmínky, vztah k prostředí, člověk a příroda Člověk - vznik a vývoj, vnitřní stavba čl. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech člověka, člověk ve společnosti, rovnováha v přírodě, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody		EV	

<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého života • rozlišuje etapy lidského života • plánuje účelně svůj čas pro učení, zábavu, odpočinek • uplatňuje účelné chování v situacích ohrožujících zdraví • předvádí v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví, sexuální chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<p>Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce stavba člověka, kůže, kostra, svaly, smysly, výživa, dýchací soustava, soustava oběhová, trávicí soustava, vylučovací rozmnožovací ČJS-5-5-01 ČJS-5-5-02</p> <p>Vývoj jedince</p> <p>Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa ČJS-5-5-03</p> <p>První pomoc, nemoci, úrazy, hygiena, stres a jeho rizika - reklamní vlivy ČJS-5-5-04</p> <p>Návykové látky a zdraví, odmítání návykových látek, hrací automaty ČJS-5-5-05</p> <p>Osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, rizikové situace (šikana, týrání, sexuální zneužití, situace hromadného ohrožení) ČJS-5-5-06</p> <p>První pomoc, tísňová linka nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví ČJS-5-5-07</p> <p>Sexuální výchova, partnerské vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci ČJS-5-5-08</p>	<p>Ukázka pomoci</p> <p>beseda</p> <p>beseda</p> <p>Beseda</p> <p>Etika pomoci</p>	<p>1.</p> <p>INF</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí technické prostředky, uvádí příklady • orientuje se v jednotkách, převádí jednotky 	<p>Člověk a lidské výtvořiny – průmysl, technika, výrobky, energie</p>		

- zhodnotí činnost člověka
- uvádí příklady výroby v místě bydliště

Chráníme přírodu – zemědělství, ochrana přírody

Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vyučovací předmět Vlastivěda je členěn podle tematických okruhů:

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME
2. LIDÉ KOLEM NÁS
3. LIDÉ A ČAS

Vyučovací předmět Vlastivěda vyplývá ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Tematicky navazuje na předmět Prvouka v 1.- 3. ročníku. Uvedená témata jsou realizována především formou vyučovacích hodin se začleněním krátkodobých projektů.

Vyučovací předmět má ve 4. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně v prvním pololetí a 2 hodina týdně ve druhém pololetí. V 5. ročníku je hodinová dotace 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách. Do programu tohoto předmětu často zařazujeme exkurze, návštěvy regionálních výstav, muzeí, galerií a slavností. Někdy pracujeme i v terénu, zejména při pozorování a orientaci v terénu.

Vlastivěda v návaznosti na prvouku přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Učí je vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je.

Seznamuje žáky s důležitými událostmi a významnými osobnostmi národních dějin.

Předmět směřuje k tomu, aby byli žáci schopni propojovat historické, zeměpisné a kulturní informace, poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, rozumět právům a povinnostem.

Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Snažíme se vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země a to zejména samostatným vyhledáváním a zkoumáním informací z dostupných zdrojů.

Vlastivěda vytváří přirozený základ pro výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost a Člověk a příroda ve vyšších ročnících základního vzdělávání.

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
- ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

- ČJS-5-2-04** orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
- ČJS-5-2-05** poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p** dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-03p** rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- ČJS-5-2-03p** uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ČJS-5-2-04p** používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-04p** porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-04p** sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-3-01** pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- ČJS-5-3-02** využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- ČJS-5-3-03** rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků
- ČJS-5-3-04** srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků
- ČJS-5-3-05** objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p

rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p

uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p

vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.4.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda

4. ročník		Vlastivěda	
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
		OVO	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME:		II. B), D), VI. F)	
<ul style="list-style-type: none"> • určuje a vysvětluje polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu • určuje světové strany v přírodě i na podle mapy • řídí se zásadami bezpečného pobytu a pohybu v přírodě • rozlišuje mezi náčrty a plány, typy map • vyhledává na mapě jednoduché údaje, orientuje se ve slepé mapě • určuje regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury posuzuje jejich význam • zprostředkuje ostatním zkušenosti a zážitky z vlastních cest a porovnává různé způsoby života • rozlišuje hlavní orgány státní moci, zástupci, symboly našeho státu a jejich význam 	<p>Obec a okolí, můj domov, místní krajina, ČJS-5-1-01</p> <p>Mapa, zobrazení krajiny na mapě, měřítko, legenda, glóbus, světové strany, rovnoběžky, poledníky ČJS-5-1-02</p> <p>ČR – vodstvo, povrch, zemědělství, počasí, podnebí, významná města, nerostné suroviny, průmysl, životní prostředí ČJS-5-1-03</p> <p>Náš region, kraj ve kterém žijeme Orientační body v krajině ČJS-5-1-04</p> <p>Oblasti v ČR - orientace na mapě ČR, kraje ČJS-5-1-05</p> <p>Praha - hlavní město, oblasti - Čechy, Morava, Slezsko, Naše vlast Domov, krajina, národ, státní zřízení a politický systém, armáda ČR ČJS-5-1-06</p>	<p>Tvorba plánu</p> <p>práce s mapou</p> <p>práce s mapou</p> <p>výlet, exkurze</p> <p>Referát Branný den</p>	<p>ČJ, VV, EV</p>
LIDÉ KOLEM NÁS:			
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi 	<p>pravidla soužití ve škole ČJS-5-2-01</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory • rozpozná chování lidí, které se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva a principy demokracie 	<p>Soužití a chování lidí, principy demokracie, zájmové spolky, etické zásady zvládnání vlastní emocionality ČJS-5-2-02</p> <p>Základní lidská práva a práva dítěte, ochrana majetku ČJS-5-2-03</p>	<p>Etika</p> <p>Beseda</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních formách vlastnictví 	<p>Vlastnictví</p>		
<p>LIDÉ A ČAS:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji • seznamuje se základními daty, využívá časových údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy, seznamuje se s klíčovými mezníky evropské historie • rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti, s využitím regionálních specifíků • poznává knihovnu a muzeum 	<p>Měření dějinného času, časová přímka, desetiletí, století, letopočet, kalendář Jsme Evropané</p> <p>Kapitoly ze starších dějin, doba lovců mamutů, Keltové a Germáni na našem území, příchod Slovanů - Velká Morava, Přemyslovci, Jan Hus, Husitské války, regionální památky, báje mýty pověsti, Lucemburkové, Habsburkové, Jagellonci, J.A. Komenský, Marie Terezie ČJS-5-3-04</p>	<p>Práce s knihou</p> <p>Pověsti Referát</p>	<p>ČJ, VV</p> <p>ČJ</p>

5. ročník		Vlastivěda	
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
		OVO	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME:		II. C), III. A), B), C), VI. G)	
<ul style="list-style-type: none"> • určuje polohu bydliště, školy • určuje světové strany podle mapy i v přírodě • určuje typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky, Evropy, kontinentů • určuje polohu Evropy, ČR, vyjmenuje hlavní města evropských zemí, vyhledá je na mapě • popisuje zážitky a zajímavosti z vlastních cest • vyjmenovává hlavní orgány státní moci, symboly 	<p>Místní krajina a region, zařazení do ČR</p> <p>Světové strany – práce s buzolou</p> <p>Mapa světa - světadíly a oceány, zemské polokoule, rovník, poledníky, póly, rovnoběžky</p> <p>Evropa - poloha Evropy, hranice, povrch, členitost, podnebí, rostlinstvo, živočišstvo, vodstvo, orientace na mapě, jednotlivé oblasti Evropy (střední, naši sousedé, jihovýchodní, jižní, západní, severní, východní), země EU</p> <p>Cestování - fotografie, pohlednice, orientace na mapě,</p> <p>Česká republika, Evropa a svět, státy EU, cestování</p>	<p>plakát</p> <p>Buzola, kompas, glóbus</p> <p>Referát</p> <p>Diskuse</p> <p>Exkurze</p>	<p>ČJ, VV</p> <p>ČJ, VV, EV</p>
LIDÉ KOLEM NÁS:		V. C)	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi • rozlišuje rozdíly mezi jednotlivci • uvádí základní lidská práva, příklady demokracie 	<p>soužití</p> <p>právo a spravedlnost, pravidla slušného chování občanská společnost a škola</p>		<p>ČJ, EV</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává netolerantní jednání a chování ve svém okolí, která jsou v rozporu s demokracií a lidskými právy • uvádí příklady zlepšení životního prostředí obce(města) • orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích 	<p>sociální smír a solidarita</p> <p>sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy, přírodní prostředí ČJS-5-2-05</p> <p>vlastnictví-formy, majetek, peníze, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, banka, úspory, půjčky ČJS-5-2-04</p>	<p>článek</p>	<p>ČJ</p>
<p>LIDÉ A ČAS:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a pochopí vztah mezi dějem a jevem • seznamuje se základními daty, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti, prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů 	<p>Dějiny jako časový sled událostí, generace ČJS-5-3-01</p> <p>Kapitoly z novodobých dějin - měření dějepisného času, opakování nejstarších dějin Jsme Evropané</p>		<p>ČJ, VV, EV</p>
<ul style="list-style-type: none"> • využívá archívů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti • rozeznává současné a minulé, srovnává způsoby života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti • vyjmenovává státní svátky a významné dny 	<p>exkurze ČJS-5-3-02</p> <p>Počátky českého státu - vlastenci a buditelé, svět práce a techniky, revoluční rok 1848, život a kultura ve druhé polovině 19.stol., první světová válka, T.G. Masaryk, Československo 1918 -1939, okupace a druhá světová válka, poválečné Československo, období totality, sametová revoluce, obnovení demokracie, vznik ČR ČJS-5-3-03</p> <p>důvody zavedení státních svátků ČJS-5-3-05</p>	<p>knihovna, muzeum referát</p>	

5.5. Umění a kultura

5.5.1. Charakteristika vzdělávacího předmětu Hudební výchova

a) OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU:

Hudební výchova vede žáky prostřednictvím VOKÁLNÍCH, INSTRUMENTÁLNÍCH, HUDEBNĚ POHYBOVÝCH A POSLECHOVÝCH ČINNOSTÍ k porozumění hudeb. umění.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem. Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci a produkci. Pro výuky hudební výchovy je k dispozici klavír, kytara, flétny, Orffovy nástroje, CD přehrávač. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby.

b) ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

I. - V. ročník - 1 h

Společné strategie směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

kompetence k učení:

- vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v hudební oblasti a aby s nimi dovedli zacházet
- učíme žáky prožívat hudbu

kompetence k řešení problémů:

- předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc rozdílně

kompetence komunikativní:

- klademe důraz na utváření osobního postoje v komunikaci, k respektování odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje

kompetence sociální a personální:

- učíme žáky pochopit a poznat umělecké hodnoty v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

- vedeme žáky k zásadám chování na kulturních akcích

kompetence občanské:

- vytváříme podmínky a příležitosti k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu, k obohacování emocionálního života

kompetence pracovní:

- vedeme žáky k organizaci vlastní práce, k spoluvytváření podnětné atmosféry pro tvorbu
- objasňujeme žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby

Činnosti :

Lidové tradice

Besedy

Vystoupení

Očekávané výstupy oboru (OVO) v RVP ZV

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- HV-3-1-01** zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- HV-3-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- HV-3-1-04** reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- HV-3-1-05** rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- HV-3-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-3-1-01p** zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- HV-3-1-02p** správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- HV-3-1-04p** reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- HV-3-1-05p** rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- HV-5-1-01** zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- HV-5-1-02** realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- HV-5-1-03** využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní, rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- HV-5-1-04** vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a do hry a provádí elementární hudební improvizace
- HV-5-1-05** rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků,
- HV-5-1-06** upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- HV-5-1-07** ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-5-1-01p** zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- HV-5-1-02p, HV-5-1-07p** propojí vlastní pohyb s hudbou
- HV-5-1-03p** doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- HV-5-1-06p** odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní -frázování

5.5.1.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova

1. ročník		Hudební výchova	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
VOKÁLNÍ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • zazpívá na základě svých dispozic v jednohlase 	Pěvecký projev, správné dýchání, výslovnost, výška nasazeného tónu, hlavový tón, tón x zvuk, řeč-zpěv, tón vysoko x nízko, vesele x smutně, silně x slabě, pomalu x rychle,	10 písní	ČJ
	HV3-1-01		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	Hra na tělo - krátké a dlouhé tóny, tleskání, pleskání, luskání, dupání, Hra na nástroje Orffova instrumentáře – rytmické a melodické, vysoké a nízké tóny, takt 2/4, 3/4 rytmizace a melodizace slov		TV, TPV
	HV3-1-02		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje pohybem na rytmus a melodii hudby, seznamuje se s lidovou slovesností 	Hry se zpěvy jednoduché lidové tance Vyjádření hudby pohybem vyjádření pohádky vyjádření nálady v písni nebo instrumentální skladbě, pohyb na místě, vyjádření emocionálního zážitku	Tance Hudebně pohybové hry Hra na ozvěnu	TV, VV, ČJ, TPV
POSLECHOVÉ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává některé hudební nástroje • odlišuje hudbu vokální a instrumentální 	Hudební ukázky– ukolébavka, pochod, stoupající a klesající melodie, hudební nástroje, bicí nástroje nálada v hudbě, malujeme hudbu, vyjádření rytmu, hudební hádanky, hudba vokální x instrumentální, poslech státní hymny	4 poslechové skladby hudební ukázky dle CD pro 1.ročník	VV

2. ročník		Hudební výchova	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
VOKÁLNÍ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • zazpívá intonačně čistě v jednohlase • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná dynamické a tempové změny 	pěvecký projev - dýchání, nasazení tónu, výslovnost, rozvoj hlavového tónu melodie stoupající – klesající,	10 písní	ČJ
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná základní pojmy hudební nauky • rozpozná hudební nástroje 	Hudební nauka notová osnova, houslový klíč, takt, grafický záznam not, hodnoty, dynamická znaménka, základní hudební nástroje melodické - rytmické		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • rytmizuje jednoduché texty 	hra na tělo a drobné rytmické a melodické nástroje, rytmizace textů s čtvrtinovými a osminovými hodnotami v 2/4 a 3/4 taktu		TV, TPV
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr pohybu melodie 	hry se zpěvem, jednoduchá lidové tance, vyjádření hudby pohybem, nálada v hudbě, taktování HV3-1-04	Hudebně pohybové hry	TV, VV, TPV
POSLECHOVÉ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává v proudu hudby některé hudební nástroje, poznává hudbu vokální a instrumentální 	vztahy mezi tóny, nálada v hudbě, tempo skladby, sólisté - orchestr, ukázky evropské hudby, státní hymna, hudba taneční	4 poslechové skladby hudební ukázky dle CD pro 2. ročník	

3. ročník		Hudební výchova	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
VOKÁLNÍ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic čistě a rytmicky správně rytmizuje a melodizuje jednoduché texty v rozsahu sexty 	správné dýchání, frázování, nasazení tónu, tvorba plného tónu hlavového, písňe ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu, kánon a lidový dvojhlas, rozvázně – živě, pěvecké dělení tónu, rozšiřování hlasového rozsahu,	10 písní hudební hry, otázka, ozvěna,	TPV
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní pojmy hudební nauky 	Hudební nauka grafický záznam not, hodnoty, pomlky, noty c1 až a1, těžká doba, jednohlas a kánon, taktování, sólo a orchestr HV3-1-06		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	hra na jednoduché rytmické nástroje, akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu (ostinato, prodleva), grafický záznam melodie (nota, takt), rytmizace textů s čtvrtinovými a osminovými a půlovými hodnotami 2/4, 3/4 a 4/4 taktu HV3-1-03		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo a metrum skladby 	rytmus, směr melodie, tance – polka, valčík, pochod, pohyb podle hudby na místě, vpřed x vzad	Muzikoterapie „Playback“ Hudebně pohybové hry	TV, TPV
POSLECHOVÉ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů rozpoznává v proudu hudby některé hudební nástroje, orchestr, sólista 	Tempo, dynamické změny ukázky evropské hudby, hudba slavnostní (fanfáry, pochod) x hudba smuteční, hudba vokální, instrumentální, taneční, poslechová, menuet, HV3-1-05	4 poslechové skladby hudební ukázky dle CD pro	

• rozlišuje charakter melodie		3.ročník	
4. ročník		Hudební výchova	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
VOKÁLNÍ ČINNOSTI:			
• zpívá na základě svých dispozic čistě, v jednohlase i dvojhlasě, využívá získané pěvecké dovednosti	rozšiřování hlasového rozsahu, dynamicky odlišený zpěv písně v dur i moll tónině HV-5-1-01	10 písní	
• pojmenuje pojmy hudební nauky	Hudební nauka noty c1 až d2, čtení a psaní i podle hodnot, posuvky, synkopa nástroje - rozdělení do skupin, hudební partitura, hudba komorní x symfonická, repetice, legato x staccato, předvětí x závětí, tónika, osminová nota s tečkou, čtvrt'ová nota s tečkou, G klíč, předznamenání,		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI:			
• využívá na základě svých zkušeností hudebních nástrojů k sólové i doprovodné hře	grafický záznam notového zápisu, hudební hra na ozvěnu, rytmizace a melodizace krátkých částí textů v dur v rozsahu sexty, hudební doprovod na Orffovy nástroje nebo jiný hudební nástroj HV3-1-03 HV3-1-04		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI:			
• ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, vytváří pohybové a hudební improvizace, • poznává a rozlišuje život Evropanů a styl života v evropských rodinách	pohybová improvizace, orientace v prostoru, pamětní uchování pohybů - tanečky, utváření pohybové paměti HV-5-1-07	Hudebně pohybové hry Tance Pantomima	TV, TPV
POSLECHOVÉ ČINNOSTI:			
• rozpoznává některé z užitých hudebních výrazových prostředků	hudební styly a žánry - taneční, pohodová, ukolébavka, hudební formy – písňová, rondo, tónina dur x moll, dynamika p x f, kvalita tónů - délka, síla, výška, barva, epizody ze života skladatelů (B. Smetana, A. Dvořák)	4 poslechové skladby, hudební ukázky dle CD pro 4. Roč., Referát	

5. ročník			Hudební výchova		
Konkretizovaný výstup		Konkretizované učivo		Poznámky	
				OVO PT	
VOKÁLNÍ ČINNOSTI:					
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic čistě v jednohlase i dvojhlasě • realizuje se podle svých individuálních schopností a dovedností • orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby 		hudební hry, grafický záznam vokální hudby, jednoduchá melodie – čtení, střídavý dech, sjednocování hlasového rozsahu, zpěv české hymny, hlasová hygiena zpěvem, hrou, tancem		10 písní HV-5-1-02	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI:					
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje, vyhledá a vysvětlí pojmy hudební nauky 		Hudební nauka - noty c1 až c2, pomocné linky, takt, rytmus, hudební výraz, variace, pomlky, nota a pomlka šestnáctinová, schéma čtyřdobého taktu, dirigent, sbormistr, kapelník, stupnice mollová (aiolská), dominanta, polyfonie, synkopa, celý tón, půltón, koruna, prodleva, souzvuk, akord, pohyb melodie,			
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI:					
<ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem na základě svých schopností • seznamuje se s lidovou slovesností Evropanů 		pohybové vyjádření hudby s využitím tanečních kroků, pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách, pohybové vyjádření polyfonní hudby, menuet		Taneční hry Se zpěvem a tancem	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI:					
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává v proudu hudby některé výrazové prostředky • rozeznává hudební formu jednoduché skladby 		Poslechové činnosti: hudební výrazové prostředky a hudební prvky, rytmus - metrum, melodie a její pohyb, barva, dynamické změny v hudebním proudu HV-5-1-05 hudební styly a žánry - taneční, pohodová, ukolébavka, menuet, promenáda hudební nástroje - smyčcový kvartet, symfonický orchestr, slovní vyjádření hudby, epizody ze života skladatelů (J. S. Bacha, W. A. Mozarta a L. Janáčka, V. Nováka)		8 poslechových skladeb Hudební hry Referát	

5.5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast předmětu výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, vnímání, cítění, myšlení a prožívání, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu, čímž významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

a) OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU:

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci.

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI – činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr vhodných prostředků pro její vyjádření

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY – činnosti, které vedou žáka k uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ – činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu obrazného vyjádření v procesu komunikace a hledání nových možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby.

Žáci pracují individuálně i ve skupinách. Učí se hodnotit výsledky své práce, které jsou prezentovány ve třídách, v prostorách školy, na veřejnosti, v soutěžích.

b) ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

1.,2, 5, ročník – 1 h týdně

4. a 3. ročník – 2 h týdně

Společné strategie směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

kompetence k učení:

- vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- rozšiřujeme soubor užívaných technik a seznamovat žáky s dalšími výtvarnými nástroji a různými materiály

kompetence k řešení problémů:

- učíme je plánovat řešit problémy, úkolů a hodnotit tyto problémy

kompetence komunikativní:

- rozvíjíme u žáků osobní postoje v komunikaci, respektování odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje
- rozvíjíme schopnosti výtvarného vyjadřování žáků, učít je vyjadřovat myšlenky, představy a pocity výtvarnými prostředky

kompetence sociální a personální:

- umožňujeme žákům osobní účasti v procesu tvorby
- pěstujeme estetické cítění a vkus žáků
- rozvoj tolerance k lidem a duchovním hodnotám

kompetence občanské:

- učíme žáky uvědomovat si sebe samého jako svobodného jedince, vedeme je k tvořivému přístupu ke světu, k obohacování emocionálního života
- rozvíjíme schopnost vnímat krásu přírody, vyjadřovat své pocity a dojmy a výtvarně je zpracovávat

kompetence pracovní:

- umožňujeme žákům organizovat vlastní práci, spoluvytvářet podnětnou atmosféru pro tvorbu

Činnosti :

Zapojování do výtvarných soutěží pořádaných jinými organizacemi

Výzdoba školy

Tvorba kulis na vystoupení

Očekávané výstupy oboru (OVO) v RVP ZV

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- VV-3-1-01** rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- VV-3-1-02** v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

- VV-3-1-03** vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- VV-3-1-04** interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- VV-3-1-05** na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VV-3-1-01 až VV-5-1-05p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- VV-3-1-01p** rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele)
- VV-3-1-02p, VV-3-1-04p** uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- VV-5-1-01** při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- VV-5-1-02** užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- VV-5-1-03** při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- VV-5-1-04** nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- VV-5-1-05** osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- VV-5-1-06** porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- VV-5-1-07** nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

5.5.2.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

1. ročník			
Výtvarná výchova			
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
		OVO	PT
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • poznává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy) • učí se základní technické dovednosti • chápe základní vlastnosti plastických materiálů • vyjmenuje základní barvy 	<p>práce s barvou, teplé x studené, základní barvy, hry, míchání barev kontrast, vlastnosti světlé a tmavé plochy, barevné kombinace, malba (tempera, vodové barvy), kresba (tužka, křída, tuš, pastelka, pastel), jednoduché grafické techniky, modelování, práce s papírem</p> <p style="text-align: right;">VV-3-1-01</p>	<p>Malba, kresba, akvarel, hry s barvou,</p>	<p>ČJ, PRV</p>
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje své vlastní životní zkušenosti v plošném i prostorovém uspořádání linie 	<p>dekorativní řazení, využívání prostoru, dotváří výtvarně přírodniny</p>	<p>pozorování</p>	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY:			
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné prostředky pro vnímání událostí různými smysly a pro vyjádření emocí, pocitů, nálad využívá osobních zkušeností i fantazie • rozvíjí představivost a fantazii • podílí se na dotváření prostředí • rozlišuje a uplatňuje typy vizuálně obrazných vyjádření, realizuje své vlastní zážitky a zkušenosti 	<p>TEMATICKÉ PRÁCE na základě představ a fantazie, rozvíjení smyslu pro prostor, plochu, manipulace s objekty, umístění těla v prostoru, hravé činnosti a experimentování, poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvorů, pozorování tvaru a jeho závislosti na funkci a materiálu, vycházky, pozorování přírody a činnosti lidí</p> <p>výtvarné vyprávění - vlastní zážitky z filmu, divadelního představení, ze života dětí, zvířat, vztahů k blízkým (četba, hudba, ilustrace, návrhy hraček)</p>	<p>výzdoba</p> <p>výstava</p>	<p>PRV, HV, ČJ</p>
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ:			
<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazová vyjádření, porovnává odlišné • učí se hodnotit svoji práci • interpretuje svou dosavadní zkušeností v rámci skupin • je schopen spolupráce 	<p>práce ve skupinách, společné pozorování, vlastní hodnocení</p> <p>výtvarné vyprávění, používání výtvarných děl</p>		<p>ČJ, EV</p> <p>ČJ</p>

2. ročník		Výtvarná výchova	
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
	OVO		PT
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objemy) projevuje své vlastní životní zkušenosti v plošném i prostorovém uspořádání linie 	<p>práce s barvou, hry, míchání barev, základní barvy a doplňkové, tenké a silné čáry, používá různé druhy štětců, kontrast, vlastnosti světlé a tmavé plochy, barevné kombinace, prostorová technika, zdokonalování v malbě, v kresbě (rudka, uhl, dřívkem), techniky plastického vyjádření, práce s papírem</p> <p>dekorativní řazení, využívání prostoru, kolorování, lavírování, frotáž, výtvarné zpracování přírodního materiálu,</p> <p style="text-align: right;">VV-3-1-02</p>		ČJ, PRV, PČ
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY:			
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné prostředky pro vnímání událostí různými smysly a pro vyjádření emocí, pocitů, nálad využívá osobních zkušeností i fantazie rozlišuje a uplatňuje typy vizuálně obrazných vyjádření, realizuje své vlastní zážitky a zkušenosti z Evropy a světa 	<p>TEMATICKÉ PRÁCE na základě představ a fantazie, rozvíjení smyslu pro prostor, plochu, manipulace s objekty, vyjádření pohybu těla a jeho umístění v prostoru, Poznávání krásy neživé a živé přírody na vycházkách.</p> <p>výtvarné vyprávění - vlastní zážitky z filmu, divadelního představení, ze života dětí, zvířat, vztahů k blízkým (četba, hudba, poezie, ilustrace, návrhy hraček)</p>	<p>výzdoba</p> <p>výstava</p>	PRV, HV, ČJ, EV
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ:			
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazová vyjádření, porovnává odlišné 	práce ve skupinách, společné pozorování, vlastní hodnocení		ČJ
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje svou dosavadní zkušeností v rámci skupin 	výtvarné vyprávění, používání výtvarných děl		ČJ

3. ročník		Výtvarná výchova	
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
	OVO		PT
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objemy) zvládá používání různých technik na základě zkušenosti projevuje své vlastní životní zkušenosti v plošném i prostorovém uspořádání linie 	<p>práce s barvou, hry, míchání barev kontrast, vlastnosti barev, plochy, barevné kombinace, vrstvení barev, práce s papírem, malba, kresba, modelování, muchláž,</p> <p>dekorativní řazení, využívání prostoru, objemu, dotváření přírodnin</p>		ČJ, PRV
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY:			
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné prostředky pro vnímání událostí různými smysly a pro vyjádření emocí, pocitů, nálad využívá osobních zkušeností i fantazie rozlišuje a uplatňuje typy vizuálně obrazných vyjádření, realizuje své vlastní zážitky a zkušenosti z cestování 	<p>TEMATICKÉ PRÁCE na základě představ a fantazie, rozvíjení smyslu pro prostor, plochu, manipulace s objekty, vyjádření pohybu těla a jeho umístění v prostoru</p> <p style="text-align: right;">VV-3-1-04</p> <p>výtvarné vyprávění - vlastní zážitky z filmu, divadelního představení, ze života dětí, zvířat, vztahů k blízkým (četba, hudba, poezie, ilustrace, fotografie, návrhy hraček)</p>	Výstava Výzdoba	PRV, HV, ČJ, EV
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ:			
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazová vyjádření, porovnává odlišné interpretuje svou dosavadní zkušeností v rámci skupin vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a volí vhodné prostředky pro jejich vyjádření 	<p>práce ve skupinách, společné pozorování, vlastní hodnocení</p> <p>výtvarné vyprávění, používání výtvarných děl, ilustrátoři dětské knih</p> <p style="text-align: right;">VV-3-1-03</p>		ČJ ČJ

4. ročník		Výtvarná výchova	
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
		OVO	PT
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • nalézá vhodné prostředky pro vizuální pozorování, proniká na základě zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, plocha, objem, prostor • uplatňuje teoretické a praktické poznatky a dovednosti při práci s výtvarnými výrazovými prostředky 	<p>výtvarné osvojování skutečnosti - výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů s pohledem do jejich nitra, morfologického růstu (rostliny, zvířata, ovoce, postava), písmo, experimentální výtvarné práce</p> <p style="text-align: right;">VV-5-1-04</p> <p>relief plochy, výtvarné ztvárnění svých prožitků, využívá prvků lidových tradic, výtvarné aspekty odívání,</p>	Výzdoba	PŘ, ČJ, HV
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY:			
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje proporční vztahy, barevné kontrasty, vlastní zkušenosti, sociální vztahy, emoce, pocity, nálady, uplatňuje představy a fantazii, preferovat pohyb těla, využití prostoru, uplatňuje své znalosti o životě dětí v jiných zemích 	<p>zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, činnosti lidí, výtvarné vyjádření pohádkových bytostí, tvarová a barevná nadsázka, četba, ilustrace, tematické práce, vztahy dětí a dospělých,</p>		ČJ, HV, PŘ, EV
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ:			
<ul style="list-style-type: none"> • utváří osobní postoj, interpretuje vizuálně obrazné vyjádření, kombinuje prostředky v souladu se současným výtvarným uměním 	<p>výtvarné vyjádření věcí - základní tvarové znaky a prostorové principy, design a estetická úroveň předmětů denní potřeby, reklama, dekorativní práce, práce v ploše, zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici, symetrická a asymetrická řešení, experimentování</p> <p style="text-align: right;">VV-5-1-05</p>	Výstava	PČ, MA, VL

5. ročník		Výtvarná výchova	
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
	OVO		PT
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> •prohlubuje smyslová a výtvarná vnímání, nalézá vhodné prostředky pro vizuální pozorování, proniká na základě zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, plocha, objem, prostor •při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlo, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) •užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model 	<p>výtvarné osvojování skutečnosti - výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů s pohledem do jejich nitra, morfologického růstu (rostliny, zvířata, ovoce, postava, portrét, předměty), emocionální malba, kresba různým materiálem, grafické techniky (tisk, šablona, otisk)</p> <p style="text-align: right;">VV-5-1-01 VV-5-1-02</p>	Výzdoba	PŘ, ČJ, HV, FAV
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY:			
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje proporční vztahy, barevné kontrasty, vlastní zkušenosti, sociální vztahy, emoce, pocity, nálady, uplatňuje představy a fantazii, preferovat pohyb těla, využití prostoru, uplatňuje své znalosti o životě dětí v jiných zemích •nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě •osobitostuplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; 	<p>zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, činnosti lidí, výtvarné vyjádření pohádkových bytostí, tvarová a barevná nadsázka, četba, ilustrace, tematické práce, vztahy dětí a dospělých, Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět</p> <p style="text-align: right;">VV-5-1-06 VV-5-1-05</p>		ČJ, HV, EV, FAV

pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)svého vnímání			
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ:			
<ul style="list-style-type: none"> • utváří osobní postoj, interpretuje vizuálně obrazné vyjádření, kombinuje prostředky v souladu se současným výtvarným uměním • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného 	výtvarné vyjádření věcí - základní tvarové znaky a prostorové principy, design a estetická úroveň předmětů denní potřeby, reklama, dekorativní práce, práce v ploše, zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici, symetrická a asymetrická řešení, experimentování, porovnávání interpretací, VV-5-1-07 VV-5-1-03	Výstava Beseda	PŘ, ČJ, HV, FAV

5.6. Člověk a zdraví

5.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Hlavní organizační formou vyučovacího procesu je vyučovací hodina tělesné výchovy. Výuka probíhá v tělocvičně školy, na hřišti, v přírodním terénu. Jinou organizační formou jsou kurzy základní plavecké výuky.

Dále je nabízena forma pohybových dovedností (zájmová TV, pohybové chvílky, cvičení v hodinách jiných předmětů).

Výuka tělesné výchovy je společná pro chlapce i dívky, ale je respektován rozdíl mezi dívkami a chlapci.

První období zahrnuje vstup do školy, adaptaci na pracovní režim, utváření elementárních pohybových dovedností, základní zdravotní pohybové, hygienické a organizační návyky, převážně hravé pojetí s důrazem na prožitek a zdravotní účinek pohybových činností.

Druhé období se zabývá rozvojem nových pohybových dovedností pro uplatnění obratnostních a rychlostních předpokladů, dále nárůstem zájmu o pohybové aktivity, které vedou k všestrannému rozvoji žáka.

Cílem vyučovacího předmětu je

- seznamujeme žáky s důležitostí dodržování bezpečnostních zásad při hrách v tělocvičně, na hřišti, při cvičeních s náčiním nebo na nářadí
- snažíme se, aby žáci zvládli z hlediska správné organizace a bezpečnosti základy pořadových cvičení – nástupy, povely pozor, pohov
- upozorňujeme na možnost úrazů
- nacvičujeme vhodnou a správnou pomoc a záchranu při cvičení
- vštěpujeme pocit zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke svým spolužákům

Vyučovací předmět TV seznamuje žáky s nácvičkou základů sportovních her, vybíjené, florbalu. Škola nabízí základní plavecký kurz v plaveckém bazénu ve Svitavách, který se uskuteční, pokud budou zák. zástupci žáků ochotni lekce uhradit 3. a 4. ročník má lekce hrazeny z rozpočtu. Časová dotace je 20 hodin. Dle možností školy a za vhodného počasí jsou zařazovány zimní sporty – bobování, bruslení, sáňkování, lyžování, apod.

a) OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU:

Směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznávání účinků pohybu na tělesnou zdatnost, duševní pohodu. Učíme žáky být odpovědnými za své zdraví v ČINNOSTECH OVLIVŇUJÍCÍCH ZDRAVÍ. Dále pak ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ, ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ. Prolíná se se vzdělávacím obsahem člověk a jeho svět a dalšími oblastmi. Uplatňujeme motivační hodnocení žáka, které vychází z jeho somatotypu, jeho osobních výkonů a aktuálního zdravotního stavu.

b) ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Povinný předmět tělesná výchova má časovou dotaci dvě hodiny týdně v 1. – 5.ročníku.

Společné strategie směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

kompetence k učení:

- nabízíme žákům efektivní způsoby učení, motivujeme je k činnosti řadit do denního režimu pohyb pro uspokojení svých potřeb a zájmů
- poznávat zdraví v kontextu ostatních životních hodnot a ochraňovat je

kompetence komunikativní:

- učíme žáky získávat základní orientaci v názorech na to, co je zdravé i co zdraví ohrožuje, vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok

kompetence občanské:

- propojujeme péči o zdraví a zdravé mezilidské vztahy se základními etickými a morálními postoji
- podporujeme aktivní sportování
- zařazujeme výuku první pomoci při úrazech lehčího charakteru

kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k samostatnému plánování a řešení problému, ke sledování vlastního pokroku při zdolávání překážek
- vedeme žáka k hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

kompetence sociální a personální:

- klademe důraz na zdatnost, dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti, osvojení zásad zdravého životního stylu a účelného chování při rizikových situacích a událostech
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- přispíváme k dodržování pravidel fair play

kompetence pracovní:

- zapojujeme žáky do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- vedeme žáka k dodržování pravidel

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

I. Osobnostní a sociální výchova

B) Mezilidské vztahy je zařazeno v 1. ročníku v předmětu Tělesná výchova

D) Kooperace a kompetence je zařazeno ve 3. ročníku v předmětu Tělesná výchova

I) Seberegulace a sebeorganizace je zařazeno ve 4. ročníku v předmětu Tělesná výchova

J) Psychohygiena je zařazeno v 5. ročníku v předmětu Tělesná výchova

Činnosti :

Dopravní hřiště

Branný den

Plavecký výcvik

Atletické soutěže, běžecké soutěže – jsou-li vypsány

Putování

Vystoupení

Vycházky

Očekávané výstupy oboru (OVO) v RVP ZV

Očekávané výstupy – 1. období

žák

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

- TV-3-1-03** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-3-1-01p** zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- TV-3-1-04p** dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- TV-3-1-05p** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
  - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ZTV-3-1-01** *uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy*
- ZTV-3-1-02** *zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ZTV-3-1-01** *uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy*
- ZTV-3-1-02** *zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- TV-5-1-01** podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- TV-5-1-02** zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
TV-5-1-04	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
TV-5-1-05	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
TV-5-1-06	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
TV-5-1-07	užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
TV-5-1-08	zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy
TV-5-1-09	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
TV-5-1-010	orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
TV-5-1-11	adaptuje se na vodní prostředí; dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
TV-5-1-12	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-5-1-01p	chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p	zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p	uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p	reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p	dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ZTV-5-1-01** zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- ZTV-5-1-02** zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- ZTV-5-1-03** upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ZTV-5-1-01** zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- ZTV-5-1-02** zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- ZTV-5-1-03** upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

5.6.1.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

1. ročník			
Tělesná výchova			
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
		OVO	PT
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ:			
• učí se využívat všech možností pro pohybovou činnost význam pohybu pro zdraví, zvýšení tělesné zdatnosti	Pohybový režim- každodenní pohybová činnost, správné držení těla, relaxace, uvolnění po zátěži, protahování, základní pravidla při TV, hry na sněhu, bobování, plavání		všechny předměty
• učí se odpočívat, zvyšovat odolnosti organismu, odstraňovat únavu z duševní práce a zlepšovat pracovní výkonnost	Relaxace - aktivní odpočinek, tělovýchovné chvílky při únavě		všechny předměty
• učí se uplatňovat hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	Hygiena v TV - vhodné oblečení, obuv, čistota cvičebního prostředí, osobní hygiena		
• reaguje na základní pokyny a povely v osvojované činnosti (pomoc kamaráda a kolektivu)	Bezpečnost při pohybových činnostech - úrazová zábrana, správná organizace všech činností, kázeň, soustředěnost, ukvapenost, strach, únava, přecenění vlastních schopností, bezpečnost ukládání nářadí, první pomoc, přesuny do haly, na hřiště (bezpečnost chodců)	dopravní výchova	PC, PRV,
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ:			
		I. B)	
• zvládá jednoduché pohybové činnosti, učí se objektivně hodnotit výkon svůj i ostatních	Pohybové hry - jednoduchá pravidla, využití hraček a netradičního nářadí, pohybová tvořivost, honičky, hry s míčem, pravidla soutěží,		TPV
• procvičuje jednotlivé svalové skupiny a klouby, rozvíjí přirozenou a specifickou obratnost a pohyblivost, smysl pro prostorovou orientaci a rovnováhu	Základy gymnastiky- průpravná cvičení, akrobacie, cvičení na nářadí a s náčiním přiměřené velikosti, chůze, kroky, rytmický běh, cval, správné držení těla		

• koordinuje svalové napětí a uvolnění, pohybovou představivost, rozvíjí smysl pro dynamiku pohybu, prostorové a rytmické cítění, seznamuje se s lidovými tanci	Rytmické a kondiční cvičení - technické, rytmické a estetické zdokonalování pohybového projevu, chůze, běh, taneční kroky, hudební doprovod + rytmické nástroje		HV, VV, TPV
• zvyšuje funkčnost vnitřních orgánů, rozvíjí základní pohybové schopnosti, rychlost a obratnost	Atletika - rychlý běh, štafetový běh, běh přes přírodní i umělé překážky, průpravná cvičení pro skoky do dálky z místa i z rozběhu, skoky do výšky, hod míčkem na dálku		
• zvládá základní herní dovednosti s míčem nebo jiným náčiním a spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Základy sportovních her - házení a chytání, kutálení míče, přihrávky a obtížnější prvky, jednoduchá pravidla,		
• učí se uplatňovat hlavní zásady bezpečného pohybu v přírodě a v silničním provozu	Turistika a pobyt v přírodě - přesun v terénu, chování chodců v silničním provozu, orientace, ochrana přírody		PRV
• učí se základní techniky bruslení	Bruslení - jízda vpřed, zastavení, zatačení, drobné hry		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ:			
• seznamuje se při pohybové činnosti základní názvosloví	Komunikace v TV - jednoduché názvosloví, smluvené povely a signály		
• učí se zorganizovat nenáročnou pohybovou činnost	Organizace při TV - stavba hodiny, organizace činností		
• reaguje na základní povely a pokyny	Zásady jednání - fair play, olympijské hnutí		PRV
• zhodnotí jednoduše kvalitu vlastní pohybové činnosti i spolužáků	Měření pohybových dovedností - měření výkonů		MA, PRV
• seznamuje se v informačních zdrojích o sportovním dění ve škole,	Informace - průběžné sledování sportovního dění, Evropa a svět nás zajímá, princip sociálního smíru a solidarity		
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti	Zdravotní TV - prvky ZdrTV využívat v povinné TV		všechny předměty

2. ročník		Tělesná výchova	
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
	OVO		PT
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ:			
• využívá školních možností pro pohybovou činnost význam pohybu pro zdraví, zvýšení tělesné zdatnosti	Pohybový režim- každodenní pohybová činnost, správné držení těla, relaxace, uvolnění po zátěži, protahování Hry na sněhu, bobování, plavání		všechny předměty
• učí se odpočívat, zvyšovat odolnosti organismu, odstraňovat únavu z duševní práce a zlepšovat pracovní výkonnost	Relaxace - aktivní odpočinek, sauna, plavání, tělovýchovné chvílky při únavě		všechny předměty
• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	Hygiena v TV - vhodné oblečení, obuv, čistota cvičebního prostředí, osobní hygiena		
• reaguje na základní pokyny a povely v osvojované činnosti (pomoc kamaráda a kolektivu)	Bezpečnost při pohybových činnostech - úrazová zábrana, správná organizace všech činností, kázeň, soustředěnost, ukvapenost, strach, únava, přecenění vlastních schopností, bezpečnost ukládání náradí, první pomoc, přesuny do haly, na hřiště (bezpečnost chodců)	dopravní výchova	PČ, PRV,
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ:			
• zvládá jednoduché pohybové činnosti, učí se objektivně hodnotit výkon svůj i ostatních	Pohybové hry - jednoduchá pravidla, využití hraček a netradičního náradí, pohybová tvořivost		TPV
• procvičuje jednotlivé svalové skupiny a klouby, rozvíjí přirozenou a specifickou obratnost a pohyblivost, smysl pro prostorovou orientaci a rovnováhu	Základy gymnastiky- průpravná cvičení, akrobacie, cvičení na náradí a s náčiním přiměřené velikosti		

<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje svalové napětí a uvolnění, pohybovou představivost, rozvíjí smysl pro dynamiku pohybu, prostorové a rytmické cítění, seznamuje se s lidovými tanci • zvládá koordinaci pohybu s písní 	Rytmické a kondiční cvičení - technické, rytmické a estetické zdokonalování pohybového projevu, chůze, běh, taneční kroky, hudební doprovod + rytmické nástroje		HV, VV
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí různé formy vytrvalosti, síly, koordinace pohybu • zvyšuje funkčnost vnitřních orgánů, rozvíjí základní pohybové schopnosti, vytrvalost, rychlost, dynamickou sílu a obratnost 	Průpravné úpoly - přetahy, přetlaky, Atletika - rychlý běh, vytrvalostní běh, běh přes přírodní i umělé překážky, skoky do dálky z místa i z rozběhu, skoky do výšky, hod míčkem na dálku		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní herní dovednosti s míčem, pálkou nebo jiným náčiním a spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích a spolurozhoduje 	Základy sportovních her - házení a chytání, přihrávky a obtížnější prvky (driblíng), jednoduchá pravidla, spolurozhodování o výběru sportovní činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady bezpečného pohybu v přírodě a v silničním provozu 	Turistika a pobyt v přírodě - přesun v terénu, chování chodců v silničním provozu, orientace, táboření, ochrana přírody		PRV
<ul style="list-style-type: none"> • učí se základní techniky bruslení 	Bruslení - jízda vpřed, zastavení, zatáčení, drobné hry		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ:			
<ul style="list-style-type: none"> • užívá při pohybové činnosti základní osvojované názvosloví 	Komunikace v TV - jednoduché názvosloví, smluvené povely a signály		
<ul style="list-style-type: none"> • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost ve skupině 	Organizace při Tv - stavba hodiny, organizace činností		
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na základní povely a pokyny 	Zásady jednání - fair play, olympijské hnutí		PRV
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí jednoduše kvalitu vlastní pohybové činnosti i spolužáků 	Měření pohybových dovedností - měření výkonů		MA, PRV

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v informačních zdrojích o sportovním dění ve škole, ve světě 	<p>Informace - průběžné sledování sportovního dění, Evropa a svět nás zajímá, princip sociálního smíru a solidarity</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti a usiluje o jejich zlepšení 	<p>Zdravotní TV - prvky ZdrTV využívat v povinné TV</p>		<p>všechny předměty</p>

3. ročník		Tělesná výchova	
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
		OVO	PT
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ:			
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Pohybový režim- každodenní pohybová činnost, správné držení těla, relaxace, uvolnění po zátěži, protahování TV-3-1-01		všechny předměty
• učí se odpočívat, zvyšovat odolnosti organismu, odstraňovat únavu z duševní práce a zlepšovat pracovní výkonnost	Relaxace - aktivní odpočinek, sauna, plavání, tělovýchovné chvílky při únavě		všechny předměty
• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Hygiena v TV - vhodné oblečení, obuv, čistota cvičebního prostředí, osobní hygiena		
• reaguje na základní pokyny a povely v osvojované činnosti (pomoc kamaráda a kolektivu)	Bezpečnost při pohybových činnostech - úrazová zábrana, správná organizace všech činností, kázeň, soustředěnost, ukvapenost, strach, únava, přecenění vlastních schopností, bezpečnost ukládání náradí, první pomoc, přesuny do haly, na hřiště (bezpečnost chodců)	dopravní výchova	PČ, PRV,
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ:			I. D)
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Pohybové hry - jednoduchá pravidla, využití hraček a netradičního náradí, pohybová tvořivost TV-3-1-02		TPV

• procvičuje jednotlivé svalové skupiny a klouby, rozvíjí přirozenou a specifickou obratnost a pohyblivost, smysl pro prostorovou orientaci a rovnováhu	Základy gymnastiky- průpravná cvičení, akrobacie, cvičení na náradí a s náčiním přiměřené velikosti		
• koordinuje svalové napětí a uvolnění, pohybovou představivost, rozvíjí smysl pro dynamiku pohybu, prostorové a rytmické cítění, seznamuje se s lidovými tanci	Rytmické a kondiční cvičení - technické, rytmické a estetické zdokonalování pohybového projevu, chůze, běh, taneční kroky, hudební doprovod + rytmické nástroje		HV VV
• rozvíjí různé formy vytrvalosti, síly, koordinace pohybu	Průpravné úpoly - přetahy, přetlaky,		
• zvyšuje funkčnost vnitřních orgánů, rozvíjí základní pohybové schopnosti, vytrvalost, rychlost, dynamickou sílu a obratnost	Atletika - rychlý běh, vytrvalostní běh, běh přes přírodní i umělé překážky, skoky do dálky z místa i z rozběhu, skoky do výšky, hod míčkem na dálku		
• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Základy sportovních her - házení a chytání, přihrávky a obtížnější prvky (driblink), jednoduchá pravidla, spolurozhodování o výběru sportovní činnosti TV-3-1-03		
• uplatňuje hlavní zásady bezpečného pohybu v přírodě a v silničním provozu	Turistika a pobyt v přírodě - přesun v terénu, chování chodců v silničním provozu, orientace, táboření, ochrana přírody, hry v přírodě, na sněhu TV-3-1-04		PRV
• zvládá částečně jeden plavecký styl, sebezáchrana	Plavecký výcvik- hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti		
• učí se základní techniky bruslení	Bruslení - jízda vpřed, zastavení, zatáčení, drobné hry		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POYBOVÉ UČENÍ:			
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Komunikace v TV - jednoduché názvosloví, smluvené povely a signály TV-3-1-05		

• zorganizuje nenáročné pohybové činnosti	Organizace při TV - stavba hodiny, organizace činností		
• reaguje na základní povely a pokyny	Zásady jednání - fair play, olympijské hnutí		PRV
• zhodnotí jednoduše kvalitu vlastní pohybové činnosti i spolužáků	Měření pohybových dovedností - měření výkonů		MA, PRV
• orientuje se v informačních zdrojích o sportovním dění ve škole, ve světě	Informace - průběžné sledování sportovního dění, Evropa a svět nás zajímá, princip sociálního smíru a solidarity		
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti a usiluje o jejich zlepšení	Zdravotní TV - prvky ZdrTV využívat v povinné TV <i>ZTV-3-1-02</i> <i>ZTV-3-1-01</i>		všechny předměty

4. ročník		Tělesná výchova	
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
		OVO	PT
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ:			I. D)
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování 	Pohybový režim- význam pohybu, příprava organismu, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení TV-5-1-01, TV-5-1-02		všechny předměty
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	Relaxace - aktivní odpočinek, plavání, tělovýchovné chvílky při únavě Hry v přírodě, na sněhu TV-5-1-03		všechny předměty
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	Hygiena v TV - hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV) TV-5-1-04		
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na základní pokyny a povely v osvojované činnosti (pomoc kamaráda a kolektivu) 	Bezpečnost při pohybových činnostech - úrazová zábrana, správná organizace všech činností, kázeň, soustředěnost, ukvapenost, strach, únava, přecenění vlastních schopností, bezpečnost ukládání náradí, první pomoc, přesuny do haly, na hřiště (bezpečnost chodců)	dopravní výchova	PČ
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ:			
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní techniku speciálních cvičení; 	Sportovní hry - základní pojmy osvojovaných činností, základní		

<ul style="list-style-type: none"> • koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her 	označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, základní spolupráce ve hře, základní organizace utkání; průpravné sportovní hry, utkání dle zjednodušených pravidel; přihrávka jednoruč, obouruč, pohyb s míčem, chytání míče, střelba míčem		
<ul style="list-style-type: none"> • procvičuje jednotlivé svalové skupiny a klouby, rozvíjí přirozenou a specifickou obratnost a pohyblivost, smysl pro prostorovou orientaci a rovnováhu 	Základy gymnastiky- pojmy, základní cvičební polohy, postoje, základní záchrana a dopomoc, průpravná cvičení, Akrobacie - kotoul vpřed, vzad a jejich modifikace; přeskok- průpravná cvičení pro nácvik, roznožka přes kozu na šir s odrazem z můstku, trampolíny; kladina - chůze bez dopomoci		
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje svalové napětí a uvolnění, pohybovou představitost, rozvíjí smysl pro dynamiku pohybu, prostorové a rytmické cítění, seznamuje se s lidovými tanci 	Rytmické a kondiční cvičení - technické, rytmické a estetické zdokonalování pohybového projevu, chůze, běh, taneční kroky, hudební doprovod + rytmické nástroje		HV, VV, TPV
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí různé formy vytrvalosti, síly, koordinace pohybu • zvyšuje funkčnost vnitřních orgánů, rozvíjí základní pohybové schopnosti, vytrvalost, rychlost, dynamickou sílu a obratnost 	Průpravné úpoly - přetahy, přetlaky, Atletika - základní techniky běhů, skoků, hodů, sportovní povely, běh - běžecká abeceda, rychlý běh do 60m, vytrvalý běh do 1000m na dráze, běh v terénu až do 15min, nízký start, polovysoký start, skok - skok do výšky (skrčný, střížný), hod - hod míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s hodem		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní herní dovednosti s míčem, pálkou nebo jiným náčiním a spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích a spolurozhoduje 	Základy sportovních her - házení a chytání, přihrávky a obtížnější prvky (driblink), jednoduchá pravidla, spolurozhodování o výběru sportovní činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady bezpečného pohybu v přírodě a v silničním provozu 	Turistika a pobyt v přírodě - přesun v terénu, chování chodců v silničním provozu, orientace, táboření, ochrana přírody		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá dva plavecké styly, 	Plavecký výcvik - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti TV-5-1-11 TV-5-1-12		

• učí se základní techniky bruslení	Bruslení - jízda vpřed, zastavení, zatáčení, drobné hry		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ:			
•jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti •užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle popisu cvičení	Komunikace v TV - komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály) TV-5-1-06 TV-5-1-07		
•zorganizuje nenáročné pohybové činnosti na úrovni třídy	Organizace při TV - organizace při TV, základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí; pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)		
•jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Zásady jednání - zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)		
•změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření pohybových dovedností - měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)		MA
•orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Informace - zdroje informací o pohybových činnostech		
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti a usiluje o jejich zlepšení	Zdravotní TV - prvky ZdrTV využívat v povinné TV		všechny předměty

5. ročník		Tělesná výchova	
Konkretizace výstupu	Konkretizace učiva	Poznámky	MV
	OVO		PT
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ:			I. J)
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování 	Pohybový režim- význam pohybu, příprava organismu, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení)		všechny předměty
<ul style="list-style-type: none"> • umí odpočívat, zvyšovat odolnosti organismu, odstraňovat únavu z duševní práce a zlepšovat pracovní výkonnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	Relaxace - aktivní odpočinek, sauna, plavání, tělovýchovné chvílky při únavě, pohyb v přírodě, na sněhu		všechny předměty
•uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí;adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Hygiena v TV - hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV) TV-5-1-04		
• reaguje na základní pokyny a povely v osvojované činnosti (pomoc kamaráda a kolektivu)	Bezpečnost při pohybových činnostech - úrazová zábrana, správná organizace všech činností, kázeň, soustředěnost, ukvapenost, strach, únava, přecenění vlastních schopností, bezpečnost ukládání náradí, první pomoc, přesuny do haly, na hřiště (bezpečnost chodců)	dopravní výchova	PČ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ:			
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty 	Sportovní hry - jednoduchá pravidla, využití hraček a netradičního náradí, pohybová tvořivost		
<ul style="list-style-type: none"> • procvičuje jednotlivé svalové skupiny a klouby, rozvíjí přirozenou a specifickou obratnost a pohyblivost, smysl pro prostorovou orientaci a rovnováhu 	Gymnastika-pojmy, základní cvičební polohy, postoje, základní záchrana a dopomoc, průpravná cvičení, Akrobacie - kotoul vpřed, vzad a jejich modifikace; přeskok- průpravná cvičení pro nácvik, roznožka přes kozu na šíř s odrazem z můstku, trampolína; kladina - chůze bez dopomoci		
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje svalové napětí a uvolnění, pohybovou představivost, rozvíjí smysl pro dynamiku pohybu, prostorové a rytmické cítění, seznamuje se s lidovými tanci 	Rytmické a kondiční cvičení - technické, rytmické a estetické zdokonalování pohybového projevu, chůze, běh, taneční kroky, hudební doprovod + rytmické nástroje		HV, VV, TPV
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí různé formy vytrvalosti, síly, koordinace pohybu • zvyšuje funkčnost vnitřních orgánů, rozvíjí základní pohybové schopnosti, vytrvalost, rychlost, dynamickou sílu a obratnost 	Průpravné úpoly - přetahy, přetlaky, Atletika - základní techniky běhů, skoků, hodů, sportovní povely, běh - běžecká abeceda, rychlý běh do 60m, vytrvalý běh do 1000m na dráze, běh v terénu až do 15min, nízký start, polovysoký start, skok - skok do výšky (skrčný, střížný), hod - hod míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s hodem		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní herní dovednosti s míčem, pálkou nebo jiným náčiním a spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích a spolurozhoduje 	Základy sportovních her - házení a chytání, přihrávky a obtížnější prvky (driblink), jednoduchá pravidla, spolurozhodování o výběru sportovní činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady bezpečného pohybu v přírodě a v silničním provozu 	Turistika a pobyt v přírodě - přesun v terénu, chování chodců v silničním provozu, orientace, táboření, ochrana přírody		

• učí se základní techniky bruslení	Bruslení - jízda vpřed, zastavení, zatáčení, drobné hry		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ:			
• jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Komunikace v TV - komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály) TV-5-1-05		
• organizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Organizace při TV - organizace při TV, základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí; pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) TV-5-1-08		
• jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Zásady jednání - zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)		
• změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření pohybových dovedností - měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) TV-5-1-09		MA
• orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Informace - průběžné sledování sportovního dění, Evropa a svět nás zajímá, princip sociálního smíru a solidarity TV-5-1-010		
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti a usiluje o jejich zlepšení	Zdravotní TV- prvky ZdrTV využívat v povinné TV ZTV-5-1-01 ZTV-5-1-02 ZTV-5-1-03		všechny předměty

5.7. Člověk a svět práce

5.7.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Praktické činnosti

Vyučovací předmět Praktické činnosti je realizován formou vyučovací hodiny. Předmět má na 1. stupni časovou dotaci v prvním až pátém ročníku jednu hodinu týdně.

Předmět vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky.

Vzdělávací obsah je na 1. stupni rozdělen do čtyř povinných tematických okruhů:

1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE
4. PŘÍPRAVA POKRMŮ

Prvky praktických činností se objevují také v různých školních projektech exkurzích. Průřezová témata propojují vzdělávací obsah vyučovacího předmětu s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu:

Osobnostní a sociální výchova zdokonaluje dovednosti týkající se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Environmentální výchova se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

a) OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- Žák zjišťuje vlastnosti materiálu, pracuje s pracovními pomůckami a nástroji

- Provádí jednoduché pracovní operace
- Pracuje s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

- Pracuje se stavebnicemi podle návodu, předlohy či s jednoduchým návrhem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- Žák zjišťuje základní podmínky pro pěstování rostlin
- Rozlišuje rostliny jedovaté, alergený či rostliny jako drogy

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- Žák pracuje se základním vybavením kuchyně
- Upraví stůl, používá základní pravidla správného stolování

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

b) ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Výuka probíhá v pracovně, družině, učebnách či na pozemku školy, v okolním terénu.

1. – 5. ročník– 1 h

Společné strategie směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

kompetence k učení:

- klademe důraz na zodpovědnosti žáků za jejich vzdělávání, na pozitivnímu vztahu k učení, k práci, k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- vedeme k praktické osvojování práce podle návodu
- vedeme žáky k poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost

kompetence k řešení problémů:

- zadáváme úkoly z praktického života
- vedeme žáky k uvědomování si potřeby praktického ověření řešení problémů, k aplikaci řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů

kompetence komunikativní:

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci a spolupráci žáků k danému tématu
- seznamujeme žáky s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů

kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme u žáků vytrvalost a soustavnost při plnění zadaných úkolů, tvořivost a vlastní nápady při pracovní činnosti
- vytváříme možnosti pro spolupráci ve dvojici a v malé skupině

kompetence občanské:

- klademe důraz na objektivnímu poznávání okolního světa žáky, na jejich potřebnou sebedůvěru, nový postoj k hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- umožňujeme tvořivý přístup žáků k plnění zadaných témat

kompetence pracovní:

- rozvíjíme u žáků chápání pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, rozvíjíme jejich podnikatelské myšlení, učíme je orientovat se v různých oborech lidské činnosti
- vedeme žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

I. Osobnostní a sociální výchova

E) Řešení problémů a rozhodovací dovednosti je zařazeno ve 4. ročníku v předmětu Praktické činnosti

K) Kreativita je zařazeno ve 3. ročníku v předmětu Praktické činnosti

Očekávané výstupy oboru (OVO) v RVP ZV

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-3-1-01p** zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02** pracuje podle slovního návodu a předlohy

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČSP-5-1-01** vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- ČSP-5-1-02** využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- ČSP-5-1-03** volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ČSP-5-1-04** udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-5-1-01p** vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- ČSP-5-1-02p** využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- ČSP-5-1-03** volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ČSP-5-1-04p** udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. Období

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-2-01p zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 dodržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

5.7.1.1. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Praktické činnosti

1. ročník		Praktické činnosti	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
		OVO	PT
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM:			
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduché předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle předlohy • dodržuje hygienické návyky • objevuje vlastnosti materiálů 	Práce s papírem - stříhání, ohýbání, lepení papíru, skládání, vystřihování Práce s přírodninami propichování, navlékání korálek, koření, plody, dřívka Modelování - plastelína, modurit, slané těsto – hnětení, válení, přidávání, ubírání, ohýbání, dělení a části Práce s netradičním materiálem - provázky, špejle, brčka, houbičky, hadříky		VV
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle předlohy • vytvoří jednoduchý náčrt • sestavuje modely dle představy 	Práce montážní a demontážní stavebnice Seva, Lego, Geomag – vytváření plošných a prostorových kompozic,		VV
PĚSTITELSKÉ PRÁCE VE TŘIDĚ:			
pečuje o nenáročné rostliny <ul style="list-style-type: none"> • naklíčí semena 	ošetřování pokojových rostlin, přesazování, zalévání, očistí zaschlé části		PRV
PŘÍPRAVA POKRMŮ:			
<ul style="list-style-type: none"> • připraví stolování dle nákresu 	Jednoduché prostírání		PRV

2. ročník		Praktické činnosti	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM:			
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle návodu, ale i podle fantazie • dodržuje hygienické návyky • vytváří jednoduché předměty z tradičních i netradičních materiálů • vytváří jednoduché předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního i psaného návodu 	Práce s papírem <div style="text-align: right;">ČSP-3-1-01</div> Karton, lepenka, balicí papír, vystřihování, skládání, slepování, propichování Práce s přírodninami - navlékání, lepení, koláže Listy, dřívka, plody, luštěniny, šišky, brambory Koláže z různých materiálů - přírodniny, textil, lepenka, karton, folie Modelování - plastelína, písek, hlína Vrstvení materiálů, slepování, <div style="text-align: right;">ČSP-3-1-02</div>		VV, ČJ PRV, VV
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • pracuje podle předlohy, jednoduchého náčrtku i podle fantazie • vytváří vlastní nákresy • sestavuje jednoduché modely • sestavuje prostorové kompozice • pracuje podle pokynů, návodu 	Práce montážní a demontážní – stavebnice - Cheva, Merkur, Geomag <div style="text-align: right;">ČSP-3-2-01</div> Práce s jehlou - šití přišívání knoflíku, tvorba uzlíků, bavlnka, vlna, nit, jednoduchá loutka, maňásek,		
PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • pečuje o nenáročné rostliny 	ošetřování pokojových rostlin – zalévání, hnojení		
<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování 	Pozoruje rostoucí rostlinu Základní podmínky pro pěstování rostlin – půda, výživa, osivo		PRV

3. ročník		Praktické činnosti	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
		OVO	PT
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM:			I. K)
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle návodu i podle fantazie, seznamuje se s různými druhy papíru, s vlastnostmi papíru • vytvoří vlastní pracovní postup • vytváří jednoduché předměty z tradičních i netradičních materiálů, využívá prvky lidových tradic 	<p>papír - překládání, balení knihy, origami, stříhání, lepení, zdobení, korálky, provázky – navlékání, tvorba náramku</p> <p>práce s přírodninami a textilem - koláže z přírodnin, textilu, lepenky, folie, práce s plastelínou</p>		<p>VV, ČJ, PRV</p> <p>PRV, ČJ</p>
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle předlohy, náčrtků i podle fantazie • sestavuje jednoduché modely • porovnává vlastnosti materiálu • pracuje podle pokynů, návodu 	<p>práce montážní a demontážní</p> <p>Stavebnice – Seva, Cheva, Lego, Geomag, Merkur, kostky,</p> <p>Práce s jehlou - šití</p> <p>stehy - přední, zadní, perlový, smyčkový, obrubový</p> <p>přišívání knoflíku, poutko, chňapka, jehelníček</p>		
PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování 	vycházky do přírody-pozorování rostlin	ČSP-3-3-01	PRV
<ul style="list-style-type: none"> • pečuje o nenáročné rostliny 	v průběhu vegetace ošetřování pokojových rostlin	ČSP-3-3-02	
PŘÍPRAVA POKRMŮ:			
<ul style="list-style-type: none"> • učí se vhodnému chování při stolování, příprava stolu, prostírání, sestava jídelníčku • připraví tabuli pro jednoduché stolování 	<p>příprava stolu- úprava při stolování</p> <p>jednoduchá úprava surovin</p>	<p>ČSP-3-4-01</p> <p>ČSP-3-4-02</p>	

4. ročník		Praktické činnosti	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM:			
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle návodu i podle fantazie • vytváří na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • pracuje podle předlohy, návodu, volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní, vzhledem k použitému materiálu 	<p>papír, karton - skládání, stříhání, lepení, laminace, frotáž, obkreslování šablony</p> <p>přírodniny, textil, plastelína - koláže, různé techniky,</p> <p>práce s jehlou, šití - obrubový steh, křížový steh, přední steh</p>		ČJ
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek na pracovním místě 	<p>Činnosti spojené s úklidem pracovního místa po skončení práce</p> <p style="text-align: right;">ČSP-5-1-04</p>		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI:			I. E)
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady bezpečnosti práce, pracuje podle návodu i volné fantazie, provádí jednoduchou montáž a demontáž 	<p>Sestava modelu z papíru</p> <p style="text-align: right;">ČSP-5-2-02</p>		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE:			
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • pečuje o nenáročné rostliny • volí podle pěstitelských činností správné pokusy, nářadí • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<p>pěstování rostlin ze semen</p> <p>péče o pokojové rostliny</p> <p>rostliny jedovaté, rostliny jako drogy</p> <p>alergie</p> <p style="text-align: right;">ČSP-5-3-03</p>		VV

PŘÍPRAVA POKRMŮ:			
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví tabuli pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování • připraví samostatně jednoduchou svačinu, udržuje pořádek a čistotu pracovního stolu, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu 	<p>základní vybavení kuchyně</p> <p>jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p> <p>výběr, nákup, skladování potravin, příprava jednoduchého jídla, hygiena při zpracování potravin, bezpečnost při práci s kuchyňským náčiním</p> <p>ČSP-5-4-04</p>		

5. ročník		Praktické činnosti	
Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Poznámky	MV
	OVO		PT
PRÁCE S DRBNÝM MATERIÁLEM:			
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle návodu i podle fantazie 	čtvrtka - skládání, stříhání, lepení, odměřování, tvorba krabiček, kostek, pytlíků ČSP-5-1-01		
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • pracuje podle předlohy, návodu, volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní, vzhledem k použitému materiálu 	přírodniny, textil, plastelína - koláže, různé techniky, tvorba loutky práce s jehlou, šití - obrubový steh, křížový steh, zadní steh ČSP-5-4-01		ČJ
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI:			
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady bezpečnosti práce, pracuje podle návodu i volné fantazie, provádí jednoduchou montáž a demontáž 	práce se stavebnicemi elektro, tvorba papírových modelů ČSP-5-2-01 ČSP-5-2-03		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE:			
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • pečuje o nenáročné rostliny • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	pěstování rostlin ze semen – léčivky, koření, zelenina ČSP-5-3-01 péče o pokojové rostliny –přesazování, zalévání, množení rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie ČSP-5-3-02 Práce na pozemku školy ČSP-5-3-04		VV

PŘÍPRAVA POKRMŮ:			
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • popíše historickou kuchyni a vysvětlí její význam v dané době • připraví jednoduchý pokrm (salát) 	<p>základní vybavení kuchyně, historie a význam</p> <p>Příprava jednoduché pokrmy</p> <p style="text-align: right;">ČSP-5-4-02</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • připraví samostatně jednoduchou svačinu, udržuje pořádek a čistotu pracovního stolu, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu 	<p>výběr, nákup, skladování potravin, příprava jednoduchého jídla, hygiena při zpracování potravin, bezpečnost při práci s kuchyňským náčiním</p> <p>ČSP-5-4-03</p>		

5.8. Doplnující vzdělávací obor Etická výchova

5.8.1. Charakteristika vzdělávacího oboru

Doplňující vzdělávací obor Etická výchova u žáka rozvíjí sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch druhých lidí společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problému, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací jiných lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů a z průřezových témat navazuje na vzdělávací obsah osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, enviromentální výchovy a mediální výchovy.

Vzdělávací obor umožňuje zároveň rozvíjet **čtenářskou gramotnost** – porozumění textům, posouzení spolehlivosti a platnosti informací a jejich využití v životě.

Témata vzdělávacího oboru:

1. Mezilidské vztahy a komunikace
2. Důstojnost lidské osoby, pozitivní hodnocení sebe
3. Pozitivní hodnocení druhých
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů
6. Interpersonální a sociální empatie
7. Asertivita. Zvládání asertivity a soutěživost. Sebeovládání.
8. Reálné a zobrazené vzory
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na tato témata navazují aplikační témata:

Etické hodnoty
Sexuální zdraví
Rodinný život
Duchovní rozměr člověka
Ekonomické hodnoty
Ochrana přírody a životního prostředí
Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň Očekávané výstupy – 1. období

žák

- EV-3-1-01** naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci
- EV-3-1-02** se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel
- EV-3-1-03** si osvojí základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým
- EV-3-1-04** zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky
- EV-3-1-05** vyjadřuje city v jednoduchých situacích
- EV-3-1-06** využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů
- EV-3-1-07** reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- EV-5-1-01** reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku
- EV-5-1-02** si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení
- EV-5-1-03** se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách
- EV-5-1-04** identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí
- EV-5-1-05** jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy
- EV-5-1-06** iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně

5.8.1.1. Vzdělávací obsah doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Předmět	ročník	
1. období	OVO			
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si oslovování křestními jmény • používá vhodné formy pozdravu • naslouchá a dodržuje jednoduché formy komunikačních pravidel ve třídě • užívá přiměřenou gestikulaci • podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel • osvojí si základní vědomosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým • osvojí si dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým 	<p>Základní komunikační dovednosti představení se, zdvořilost, otevřená komunikace</p> <p style="text-align: right;">EV-3-1-01</p> <p>TÉMA: Hello pozdrav, otázka, poděkování, prosba, omluva TÉMA: Moje rodina</p> <p>postoje těla, mimika, zrakový kontakt vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu TÉMA: Naše třída</p> <p style="text-align: right;">EV-3-1-02</p> <p>Pozitivní hodnocení sebe a druhých sebepoznání, sebehodnocení, sebeovládání projevování pozornosti a laskavosti, uznání, účinnost pochvaly TÉMA: Škola</p> <p style="text-align: right;">EV-3-1-03</p>	AJ PRV PRV ČJ PRV	3. 1. 1. 3.	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá pomoc v běžných školních situacích • dělí se, vyjádří soucit a zájem o spolužáky 	<p>Tvořivost a základy spolupráce vytváření radosti prožitku pro druhé, společné plnění úkolů</p> <p>darování, ochota dělit se</p> <p style="text-align: right;">EV-3-1-04</p>	PČ, VV PRV ČJ- sloh Literární výchova	2. 3.

<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje city v jednoduchých situacích • využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů • reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc 	<p>pocity spokojenosti, radosti, sympatie, obavy, smutek, hněv EV-3-1-05</p> <p>radost ze společné činnosti, vyjádření zájmu EV-3-1-06</p> <p>Přátelství, kamarádství</p>	<p>PČ PRV</p>	<p>3. 3.</p>
<p>2. období</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace 	<p>Základní komunikační dovednosti gesta, podání ruky EV-5-1-01</p>	<p>ČJ</p>	<p>4.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace • zvládá položit vhodnou otázku • uvědomuje si své schopnosti a silné stránky 	<p>identifikace, vyjadřování a usměřování základních citů podpora sebeoceňování EV-5-1-02</p>	<p>ČJ, lit. a dramatická výchova AJ TV</p>	<p>4. 4. 5.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • utváří své pozitivní sebehodnocení • dokáže se těšit z úspěchu a radosti jiných • vyjádří účast na radosti i bolesti druhých • pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách 	<p>Pozitivní hodnocení sebe a druhých připisování pozitivních vlastností druhých, správná reakce na pochvalu EV-5-1-03</p>	<p>TV ČJ</p>	<p>4. 5.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje své základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí 	<p>umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých EV-5-1-04</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, zejména v rodině a v kolektivu třídy pomocí jednoduchých skutků 	<p>Tvořivost a základy spolupráce vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce EV-5-1-05</p>	<p>TV VV PČ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vstupuje do vztahu s vrstevníky • na nevhodné nabídky reaguje asertivně 	<p>Základy asertivního chování hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu TÉMA: Rodina, škola EV-5-1-06</p>	<p>PŘ VL ČJ</p>	<p>4.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší jejich nabídky k aktivitě 	<p>Schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, používání návykových látek, sexuálnímu zneužívání</p>	<p>PŘ</p>	<p>5.</p>

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních plánech jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

- Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte.
- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

Způsob hodnocení, kritéria hodnocení

Klasifikace se řídí legislativními normami, které stanovují podobu vysvědčení. Na žádost zákonných zástupců se nepoužívají známky, ale slovní hodnocení, pokud to vyplývá z doporučení poradenského zařízení. Používá-li se známek, zvýrazňuje se kladná motivační hodnota známek.

Od pojmu klasifikace odlišujeme pojem hodnocení. Hodnocení tvoří velmi důležitou součást vyučování. Co a jak se hodnotí, ovlivňuje to, co a jak se žák učí, resp. jak pracuje. Hodnocení žáků je zařazováno průběžně během celého vyučování, ale i mimo výuku.

Hodnocení nesmí být zaměřeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky, soustředí se i na individuální pokrok každého žáka, na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Hodnocení není trestem,

žák nesmí být trestán za chybu, protože chybami se člověk učí. Chyba je součástí procesu učení, žák se s ní učí pracovat. Snaží se postupně chyby odstranit či napravit. Hodnotíme žáky individuálně dle předem stanovených kritérií, **dle klasifikačního řádu**.

Ve všech předmětech s ohledem na věkové zvláštnosti a specifickou těchto předmětů by měli platit tyto zásady:

- metody hodnocení odpovídají jasně stanoveným účelům, cílům,
- je využívána vhodná škála hodnotících postupů,
- hodnocení by mělo být především motivací k další práci
- vedeme žáky k hodnocení sebe sama i ostatních, k formulaci problému
- je vytvořen efektivní způsob zaznamenávání a sumarizace hodnotících informací tak, aby informace o výsledcích přinášely učitelům, žákům a zákonným zástupcům přehled o tom, jak se žákovi daří zvládat klíčové cíle, jaké má potíže a jaký by měl být další postup.

Oba pojmy – klasifikace a hodnocení – spolu úzce souvisejí. Systém hodnocení by měl existovat podle uvedených zásad bez ohledu na podobu klasifikace. Ta tvoří víceméně technickou stránku věci. Klasifikace je více popsána v klasifikačním řádu školy.

Pokud mají žáci doporučující rozhodnutí ve zprávě ze speciálně pedagogického či psychologického vyšetření, tak je žákovi povoleno, na žádost zákonného zástupce, slovní hodnocení či klasifikace se slovním hodnocením. Slovní hodnocení zařazujeme průběžně.

Průběžné se uplatňuje:

- Ústně ve vyučování hodnotí učitel i žáci
- Písemně např.: komentáře k písemným pracím
- Představením konkrétní práce dětí

Slovní hodnocení závěrečné:

- Písemně ve formě vysvědčení

Učitel se snaží volit motivační hodnocení, hodnotí se vždy nejen výsledky, ale i proces učení. Žádný z vyučujících nechce, aby se žáci učili jen kvůli známám. Jakou formu učitel použije, záleží na konkrétní situaci a to tak, aby bylo hodnocení pedagogicky nejúčinnější. Všechny formy hodnocení jsou dobré a funkční. Učitel může vyjadřovat výsledky hodnocení nejrůznějšími způsoby, a to od přikývnutí hlavou nebo mrknutí okem, přes jednoduché

sdělení (ano, správně, chyba) či několikavětné vyjádření (výborně, dnes jsi to zvládl), hodnotící nálepkou, razítkem, smajlíkem, udělení známky, stanovení sumy získaných bodů, pověření náročnějším úkolem, vedením skupiny, vystavením žakovských prací, vyhlášením vítěze.

Vývoj žáků sledujeme i po přechodu na druhý stupeň.

Důležitou součástí hodnocení tvoří hodnocení chování a kázně žáků. Zvláště v této oblasti je důležitý systém pochval a odměňování jako motivujícího a pozitivního aspektu školního života.

Metody hodnocení

- Klasické ústní zkoušky:
  - orientační a klasifikační
  - dílčími otázkami, kombinované zkoušky, úlohy.
- Klasické písemné zkoušky
  - denní písemné úkoly (diktáty, písemná cvičení)
  - domácí úkoly
- Klasické výkonové zkoušky
  - pohybové motorické (tělovýchovné, aj.)
  - technické práce
  - pokusné práce
  - referáty
  - organizační úkoly
- Přesné písemné zkoušky
  - Běžné orientační testy
  - Standardizované testy

Typy hodnocení rozdělujeme na:

- **Formativní hodnocení:** slouží k podpoře dalšího efektivního učení žáků. Toto hodnocení bývá obvykle zaměřené na odstraňování chyb, nedostatků a obtíží v práci žáka. Hodnocení slouží jako zpětná vazba a nabízí radu, vedení a poučení zaměřené na zlepšení budoucí práce a výkonů žáka.
- **Finální (také shrnující):** stanovuje úroveň dosažených znalostí v určitém časovém okamžiku, většinou na konci určitého období vyučování. Např.: vysvědčení anebo výsledky pololetních zkoušek.
- **Kritériální hodnocení:** jedná se o zhodnocení jednotlivých výkonů odpovídajících tomu, zda bylo kritérium výkonu splněno. Žáci pokud kritérium splní, budou ohodnoceni odpovídající známkou bez ohledu na to, jestli toto kritérium dosáhli ostatní.
- **Diagnostické hodnocení:** je dost podobné s formativním hodnocením, ale specializuje se na odhalení učebních potíží.
- **Externí hodnocení:** hodnotící činnost navrhují a vyhodnocují osoby mimo školu.
- **Neformální hodnocení:** jsou založena na pozorování výkonů.
- **Formální hodnocení:** následuje po předchozím upozornění žáků, že bude prováděno. Žák má možnost se připravit.
- **Průběžné hodnocení:** dílčí zhodnocení úrovně, kterou žáka v průběhu delšího časového období. Základ pro shrnující hodnocení.
- **Závěrečné hodnocení:** konečné zhodnocení stupně prospěchu žáka, které bylo provedeno pouze na konci výuky předmětu nebo uceleného pracovního celku.
- V dnešní době se zvýšil zájem o alternativní přístupy k hodnocení. Některé z těchto přístupů jsou:
  - **Autentické hodnocení:** jde o zjišťování znalostí a dovedností v situacích blízcích se reálným. Zaměřuje se na úkoly důležité pro praktický život.
  - **Portfoliové hodnocení:** klade důraz na shromažďování žákovských prací v portfoliu a sledování vývoje žáka s časovým odstupem. Žák i zák. zástupci mají možnost porovnat výkon na př. při psaní na začátku, v pololetí či na konci roku.
  - **Vrstevníkové hodnocení a sebehodnocení:** znamená to, že se žáci mají naučit objektivně ohodnotit svoji práci a hledat cesty k jejímu zlepšení tzv. autonomní hodnocení.